БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 114 (16.804). | 17 май 1977 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

УЧҚЎРҒОН, [«Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали олинди]. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кучайтираётган Наманган область Учқўрғон районининг паррандабоқарлари йиллик тухум тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов ташкилотларига планда кўзда тутилган 1 миллион 275 минг дона ўрнига 1 миллион 300 минг дона тухум топширилди.

Ленин номли совхоз 340 минг дона тухум топшириб, йиллик маррани биринчи бўлиб эгаллади. Охунбобоев номли, «Партия XXIV съезди», «Ленинчи», «Москва» колхозларининг паррандабоқарлари ҳам йиллик планни бажардилар.

Район паррандабоқарлари ички имкониятларини ҳисобга олиб, давлатга яна 325 минг дона тухум топшириш, социалистик мажбуриятни муддатидан илгари адо этишга сўз бердилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда айтиладики, кейинги йилларда паррандачиликни ривожлантириш борасида каттагина ишлар қилинди. Паррандачилик фабрикалари, ихтисослаштирилган паррандачилик корхоналари ва бошқа хўжаликлар тўққизинчи беш йилликда парранда гўшти етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтирдилар.

РСФСР, Украина ССР, Қозоғистон ССР ва бошқа иттифоқдош республикаларнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари хўжаликлараро кооперациялаш, корхоналарни ихтисослашни чуқурлаштириш ва янги наслчилик хўжаликларини барпо этиш асосида парранда гўшти етиштиришни ташкил этишда ташаббус кўрсатдилар.

Аммо парранда гўшти етиштириш даражаси аҳолининг ошиб бораётган эҳтиёжларидан орқада қолмоқда. Бир қанча паррандачилик хўжаликлари бройлер (гўштбоп товуқ), ғоз ва курка гўшти етиштиришни янада тезроқ кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан дуруст фойдаланмаяптилар. Ишлаб чиқариш ва харид умумий ҳажмида бундай гўштнинг солиштирма салмоғи пастлигича қолмоқда. Паррандачилик фабрикалари ва наслчилик хўжаликларини қуриш муддатлари чўзиб юборилмоқда. Парранда гўшти етиштирувчи ишлаб чиқариш қувватлари суст ўзлаштирилмоқда, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаш дуруст жорий этилмаяпти.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари гўшт паррандачилигида селекция ишларини ташкил этишга, наслчилик хўжаликларини ҳамда паррандачилик билан шуғулланувчи институтлар ва тажриба станцияларининг зарур илмий ишлаб чиқариш базаларини яратишга зарур эътибор бермаяптилар.

Бир қанча областлар, ўлкалар ва республикаларда колхоз ва совхоз паррандачилик фермалари, инкубатор — паррандачилик станциялари асоссиз равишда тугатиб юборилган, парранда боши қисқартирилган, аҳолига сотиш учун етиштирилаётган ёш паррандалар етарли эмас.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети гўшт етиштиришни янада кўпайтириш ва бройлер паррандачилигини ривожлантиришга муҳим аҳамият бериб, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ҳамда Министрлар Советлари, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари зиммасига паррандачилик хўжаликларини ихтисослашни чуқурлаштириш, хўжаликлараро корхоналар ташкил этиш, бройлер, ғоз, ўрдак, сесарка, товуқ ва курка етиштирувчи мавжуд паррандачилик фабрикаларини реконструкция қилиш, кенгайтириш ва янгиларини қуриш, шунингдек жамоат ишлаб чиқариши ва аҳолининг ёш паррандага бўлган эҳтиёжларини қондириш учун наслчилик хўжаликларини барпо этиш асосида парранда гўшти ва даставвал бройлер етиштиришни янада кўпайтиришни таъминлаш вазифаларини қўйди.

Қарорда беш йил ичида колхоз ва давлат хўжаликларида парранда гўшти етиштиришни икки баравардан зиёд, шу жумладан бройлер гўшти етиштиришни қарийб тўрт баравар кўпайтириш кўзда тутилади.

Давлат зотли паррандачилик заводларини, насл кўпайтирувчи ва гўштбоп парранда етиштирувчи фабрикалар, илмий-тадқиқот институтларининг объектлари, зона тажриба станциялари ва уларнинг экспериментал хўжаликларини қуриш, реконструкция қилиш ва кенгайтириш борасидаги топшириқлар тасдиқланди.

СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, «Союзсельхозтехника», Газ саноати министрлиги, СССР Алоқа министрлиги ва Транспорт қурилиши министрлигига ушбу қарорда кўзда тутилган объектларда бош пудратчилар билан тузилгач шартномалар бўйича монтаж ва махсус қурилиш ишларини шу объектлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминлайдиган ҳажм ва муддатларда бажариш вазифаси топширилди.

СССР Госстройи, СССР Госплани, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ва қишлоқ хўжалик аҳамиятидаги объектларни лойиҳалаш ва қуриш билан шуғулланувчи бошқа министрликлар ва идоралар 1977—1980 йилларда паррандачилик объектларини қуришда енгиллаштирилган индустриал конструкциялар, юқори самарадор иситгичлар, безак материаллари қўллашни кенгайтириш борасидаги тадбирлар ўтказилишини таъминлашлари ҳамда шу асосда қурилиш таннархини арзонлаштиришлари ва муддатларини қисқартиришлари керак.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Тайёрлаш министрлигига ва СССР Госпланига 1981—1985 йиллардаги халқ хўжалик плани лойиҳасини ишлаб чиқишда парранда гўшти ва айниқса бройлер гўшти анча кўпайтирилишини кўзда тутиш вазифаси топширилди.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, чорвачилик ва ем-хашак етиштириш учун Машинасозлик министрлиги ҳамда В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академияси яқин йиллар ичида қуйидагилар вужудга келтирилиши ва ишлаб чиқаришга жорий этилишини таъминлашлари керак:

етти ҳафталик бройлер тирик вазни камида 1,6-1,7 килограммга борадиган сермаҳсул гўштбоп товуқ зотларини;

гўштбоп парранда етиштириш прогрессив технологияси, бройлер етиштириш учун янги сермаҳсул қафас анжомлар;

бир центнер семиртиришга озуқа сарфини 2-2,5 центнергача камайтиришга имкон берувчи янада такомиллашган омихта ем рецептлари.

Чорвачилик ва озуқа тайёрлаш учун Машинасозлик министрлиги, приборсозлик, Автоматлаш воситалари ва бошқариш системалари министрлиги, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун Машинасозлик ҳамда рўзғор асбоблари министрлиги, Автомобиль саноати министрлиги «Союзсельхозтехника» ва Станоксозлик ҳамда инструментал саноат министрлигига 1977—1980 йилларда гўшт паррандачилиги учун машина-ускуналар конструкцияларини ишлаб чиқиш, уларни ясашни йўлга солиш ва тайёрлаб беришни таъминлаш вазифаси топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ҳамда СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги 1977—1980 йилларда аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида парранда гўшти, айниқса сув паррандаси гўшти етиштиришни кўпайтириш борасида кўриладиган зарур чораларни ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак. Шу мақсадда тухум очириш ва аҳолига ёш парранда сотишни анча кўпайтириш керакки, ҳар бир колхозчи, ишчи ва хизматчи боқиш учун зарур миқдорда товуқ, ўрдак, ғоз, курка жўжаларини харид қила олсин.

Қарорда колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликларда бройлер паррандачилигини ривожлантириш, парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш борасида кўриладиган бошқа чоралар ҳам кўзда тутилган.

Сурхондарё области хўжаликларида арпа ўримига киришилди. Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхози ғаллакорлари бу ишда пешқадамлик қилишяпти. Хўжаликнинг Т. Қулсоатов бошлиқ бригадаси 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон олмоқчи. Суратларда: (чапда) Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхози ғаллачилик бригадасининг бошлиғи Т. Қулсоатов. 450 гектар маккажўхори майдонидан давлатга 2 минг тонна дон топширишга қарор қилган Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхозининг Қурбон Қосимов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси даласида.

И. Хўжаев (ЎзТАГ). ва Т. Маҳкамов фотолари.

ДЎСТЛИГИМИЗ ТАРОНАЛАРИ

Ўзбекистон диёрида яна бир санъат байрами — мамлакатимиз халқлари маданиятлари қардошлигининг байрами. Улуғ Октябрь 60 йиллигига бағишланган «Дўстлик тароналари» бошланди.

Алишер Навоий номли опера ва балет театрида 16 май куни «Дўстлик тароналари»нинг дастлабки оҳанглари янгради. Театр залига ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари келишди.

Ўзбекистон ССР маданият министри F. Н. Нажимов тўпланганларга табрик сўзи билан мурожаат қилди.

Украина ССР маданият министри А. К. Романовский қардош республикалар ижодий коллективлари номидан байрамнинг муваффақиятига тилакдош эканлигини изҳор этиб, унинг барча қатнашчиларига салом топширди. Санъат усталари — СССР халқ артисти Бернора Қориева, Ленинград концерт эстрада театрининг бадиий раҳбари ва дирижёри Анатолий Бадхен халқлар ва маданиятлар дўстлиги тўғрисида гапирдилар.

Тарона, дўстлик — байрамнинг номи ана шу икки сўз билан тавсифлаб айтилаётганлиги бежиз эмас. Буни тантаналарнинг барча иштирокчилари тасдиқламоқдалар. Совет халқларининг ленинча дўстлиги — ишчиларнинг меҳнати ва уруш оташларида синовдан ўтган дўстлик, бахтли соатларда янги шод-ҳуррамлик келтирувчи дўстлик... совет халқларининг бу бузилмас бирлигини, яхшироқ, тўғрироқ, илҳомбахшроқ тараннум этишга бу қардошлик ўзаро ёрдамини, бу ягона оила буюк ҳис-туйғусини тараннум этишга энг буюк музика ижоди таровати гина қодирдир!

«Дўстлик тароналари» совет мамлакатининг маънавий бойлиги муштарак хазинасига ўзининг ҳиссасини қўшаётган халқлар маданияти бирлигининг гимни бўлиб қолади. Қардош халқларнинг қадимий анъанаси — бадиий ва маънавий бойликларни алмашлаб туриш анъанаси ҳар гал байрам тусини олади. Бундай кунларда қўшиқлар ва шеърларнинг янграшида, рақсларнинг жозибасида, қардош кўнгилларнинг саховати ҳам, санъат арбоблари фахрий бурчининг бажо келтирилиши ҳам эришилган муваффақиятлар ҳақида халқ олдида бериладиган ижодий ҳисоб янада ёрқинроқ ҳис этилади. Қардош халқлар санъати намояндалари билан учрашувдан ғоят завқланган тингловчи ва томошабиннинг шу кунлардаги қувончи чексиздир.

Ҳозирги байрам программаси ғоят кенг ва ранг-баранг. Унда Воронеж рус халқ хори, Молдавия давлат «Жок» халқ рақс ансамбли, халқаро конкурс лауреати — Калинин торли квартет филармонияси, Тожикистон ашула ва рақс ансамбли иштирок этадилар. Украина Тошкентга ўзининг машҳур «Мрияне» ансамблини, Эстония «Лайне» ансамблини юборган. ССР Иттифоқи Большой театрининг солистлари, ленинградлик артистлар, машҳур совет ижрочи созандалари «Дўстлик тароналари»га ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Программага биноан Ўзбекистон коллективлари — «Баҳор», «Ялла», «Хайтарма», «Шодлик», Ўзбекистон ССР давлат симфоник оркестри, Тўхтасин Жалилов номли халқ чолғу асбоблари оркестри, хор капелласи ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

«Дўстлик тароналари» санъат байрамини очишга бағишланган кечада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

Дала шийпонлари ва қурилиш майдончаларида, шаҳар ва қишлоқ маданият саройларининг концерт залларида давом этадиган байрамнинг очилиш куни катта концерт-қўшиқлар, шеърлар, рақслар билан якунланди. (ЎзТАГ).

КООПЕРАТОРЛАРНИНГ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ

16 май куни Тошкентда ривожланаётган мамлакатлар кооператив ташкилотлари раҳбарларининг халқаро семинари иш бошлади. Семинарда Осиё, Африка, Латин Америкасидаги 40 давлат вакиллари иштирок этмоқдалар.

Семинар қатнашчиларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Мамарасулов табриклади.

«Совет ҳокимиятининг 60 йили мобайнида СССРнинг социал иқтисодий ривожида совет матлубот кооперациясининг роли» тўғрисида Центросоюз правлениеси раисининг ўринбосари Д. Гудков нутқ сўзлади. «Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси М. Ҳасанов Ўзбекистон мисолида матлубот кооперациясининг СССРдаги миллий масалани ҳал этишдаги иштироки тўғрисида гапириб берди. ГДР кооперативлар иттифоқи кадрлар ва ўқув юртлари бўлимининг бошлиғи Г. Укерт ўз нутқини Германия Демократик Республикасининг социал-иқтисодий ривожида кооператив ҳаракатининг ролига бағишлади.

Чет эллик кооператорлар Тошкентнинг янги қурилишлари ва диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

Кооператорларнинг халқаро семинари ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ СЕМИНАР-КЕНГАШИ

Кеча Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозида Тошкент область маккажўхорикорларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбар ходимлари ва мутахассислари, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспекторлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарлари, маккажўхорикор бригадаларнинг бошлиқлари иштирок этдилар.

Семинар-кенгашни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов очди. Тошкент область ижроия комитетининг раиси П. Ю. Юсупов «Ҳар гектар ердан 100 центнердан дон ҳосили олиш учун маккажўхори парваришини кучайтириш тадбирлари тўғрисида» доклад қилди.

Пойтахт областнинг бир группа 100 центнерчи илғор маккажўхорикорлари доклад юзасидан сўзга чиқишиб, тажрибаларини ўртоқлашдилар.

ЖОМБОЙ. «Жомбой» совхози бўрдоқибоқарлари давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Улар давлатга пландаги 290 центнер ўрнига 340 центнердан ортиқ семиз гўшт етказиб бердилар.

Уз имкониятларини ҳисоблаб чиққан совхоз бўрдоқибоқарлари ярим йиллик охиригача яна давлатга 110 центнер сифатли гўшт етказиб беришга аҳд қилишди.

Ш. ШЕРАЛИЕВ.

ЧОРВАДОРЛАР РАПОРТИ

ТУРАҚЎРҒОН. «Шарқ юлдузи» колхозининг чорвадорлари давлатга пландаги 64 тонна ўрнига 65 тонна юқори семизликда гўшт топшириб, йиллик планни ортиғи билан уддаладилар. Бу ўтган йилнинг шу давридагидан 10 тонна кўп демакдир.

Колхоз паррандабоқарлари эса пландаги 80 минг дона ўрнига 85,6 минг дона тухум топшириб, йиллик планни 107 процентга адо этдилар.

А. САИДАҲМЕДОВ.

УЙЧИ. «Қизилравот» совхозининг бўрдоқибоқарлари ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида давлатга 90 тонна гўшт етказиб бериш мажбуриятини олишган. Миришкорлар ўтган қисқа муддат ичида 70 тонна гўшт етказиб бериб, тўққиз ойлик планни ортиғи билан бажардилар. Ҳар бир сўқимнинг тирик вазни 450—485 килограммни ташкил этди.

А. ШЕРБОЕВ.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Олот райони — район партия комитетининг секретари **Ҳ. Ҳусаинов**, район ижроия комитетининг раиси **Н. Раҳимбердиев**, район комсомол комитетининг секретари **Х. Носиров**, пилла қуритиш бош корхонасининг директори **Н. Умаров**.

Қоракўл райони — район партия комитетининг секретари **С. Жўраев**, район ижроия комитетининг раиси **М. Сувонова**, район комсомол комитетининг секретари **Р. Тожиев**, пилла қуритиш бош корхонасининг директори **Н. Чўлиев**.

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

19 ИЮНЬ — маҳаллий советларга сайловлар куни

Ўзбекистонда маҳаллий Советларнинг депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда ўтаётган сайлов олди йиғилишларида донгдор ишчилар ва деҳқонларнинг, инженерлар ва техникларнинг, фан ва маданият арбобларининг, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларининг номлари айтилмоқда.

Йиғилишларда сўзга чиққан нотиқлар КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига мусобақани янада кенгайтириш иштиёқида эканликлари тўғрисида гапирдилар.

САМАРҚАНД. Шу йилнинг ўзида Нурота районидаги Ленин номли колхоз чўпони Истам Рустамов беш йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт бериш мажбуриятини олди. Илғор чорвадор шу эзгу орзусига эришай, деб қолди. И. Рустамов зарбдор меҳнати, актив жамоат фаолияти туфайли коллективда ҳурмат ва обрўга эга бўлган киши. Ҳамқишлоқлари сайловолди йиғилишида уни Нурота район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Яна бир донгдор чорвадор — «Қизилча» совхозининг катта чўпони Файзихон Қўнусов ҳам шу район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Нарпай районидаги «Октябрь» колхозида область партия комитетининг биринчи секретари Бектош Раҳимович Раҳимов Самарқанд область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

ТЕРМИЗ. Кейинги йиллар Қумқўрғон районидаги орденли «Москва» колхозида гектар бошига салкам 40 центнердан ипак пахта териб олиняпти. Бу хўжаликда атроф бўз ер массивларини ўзлаштиришга, колхоз посёлкалари қуришга катта эътибор берилмоқда. Шу илғор хўжаликнинг раиси Раҳмон Чориев Сурхондарё область Советининг депутатлигига якдиллик билан номзод қилиб кўрсатилди.

Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозининг сайлов олди йиғилишида пахтачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳанифа Орзиқулова область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозининг деҳқонлари область партия комитетининг биринчи секретари Абдухолиқ Каримовни Сурхондарё область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

(ЎзТАГ).

ПЕДАГОГИКАНИНГ ИЛМИЙ ПОЙДЕВОРИ

16 май куни Тошкентда миллий тилларда ўқитиладиган умумий таълим мактабларида дарс бериш методларини яхшилаш проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ семинар-кенгаши иш бошлади. Семинар-кенгашда барча иттифоқдош республикаларда педагогиканинг турли жиҳатларини ўрганаётган илмий тадқиқот институтларининг олимлари, директорлари, етакчи мутахассислари, шунингдек педагогика олий ўқув юртларининг муаллимлари қатнашмоқдалар.

Кенгашни СССР педагогика фанлари академиясининг вице-президенти А. Г. Хрипкова очди. Учрашув қатнашчилари муҳокамасига тадқиқотларнинг натижаларини, миллий мактабларда дарс бериш соҳасида орттирилган тажрибани умумлаштирувчи кўпгина мавзулар қўйилди.

(ЎзТАГ).

ОЛИМ ХЎЖАЕВ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети СССР халқ артисти Олим Хўжаевнинг республика театр санъатини ривожлантиришдаги катта хизматларини ҳисобга олиб, жамоатчиликнинг истагига биноан ва унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Сирдарё область музикали-драма театрига, Бухоро маданият техникумига, Тошкент шаҳридаги кўчаларнинг бирига ва Киров районидаги 21-мактабга Олим Хўжаев номини беришга қарор қилдилар.

Олим Хўжаев қабрига бюст ўрнатишга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

ЮКСАК МАРРАЛАРГА ЭРИШИЛДИ

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИГИ ЯКУНЛАРИНИ ШАРҲЛАЙДИ

1977 йилнинг 16 апрели ўнинчи беш йиллик йилномасига ёрқин саҳифа бўлиб кирди. Совет кишилари В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллиги ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги кунини энг юксак меҳнат унумдорлиги, самарали ва юқори сифатли иш билан нишонладилар. Мамлакатда беш йиллик иккинчи йили шанбалигининг зарбдор вахтасида 144 миллион киши қатнашди.

СССР Марказий Статистика Бошқармасида ТАСС мухбирига маълум қилишларича, РСФСРда шанбаликда қарийб 80 миллион киши, Украинада 30 миллионга яқин киши, Қозоғистонда 7,5 миллион киши қатнашган.

Барча иттифоқдош республикаларнинг меҳнаткашлари меҳнат байрами кунида беш йиллик иккинчи йили ва умуман, беш йиллик план топшириқлари ва тиғиз социалистик мажбуриятларини барвақт бажаришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Шу куни корхоналар жуда кўп юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарди. Шу маҳсулотнинг анчагина қисми тежалган электр энергия билан тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига тайёрланди.

Шанбалик куни кончилар 1,5 миллион тоннага яқин кўмир қазиб чиқардилар. Автомобиль заводларининг конвейерларидан 3,7 мингдан ошиқ, шу жумладан 2,4 мингдан ошиқ енгил машина тайёрлаб туширилди.

Қишлоқ меҳнаткашлари шанбалик куни яхши совға олдилар. 5,3 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик машиналари ва уларга кўпдан-кўп эҳтиёт қисмлар, 131 та ғалла ўрадиган комбайнлар тайёрланди.

90 та магистрал юк вагонлари, 344 та металл қирқувчи станокларнинг техника паспортларига «1977 йил 16 апрель» санаси ёзилди. Шанбаликнинг зарбдор сменалари чоғида 6,2 миллион сўмлик прибор, автоматлаш воситалари ва уларга эҳтиёт қисмлар тайёрланди. Ҳисоб техникаси воситалари ва уларга эҳтиёт қисмлар ўтган шанбаликка нисбатан кўпроқ тайёрлаб чиқарилди.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг коллективлари самарали меҳнат қилдилар. Шанбалик куни 11 миллион квадратметрдан зиёд газлама тўқилди, 3,6 миллион дона трикотаж кийим-кечак, 140 мингта соат, 17 мингга яқин телевизор, қарийб 5.000 та электропилесос, 10 миллион сўмликдан ошиқ мебель тайёрланди. Шу маҳсулотларнинг кўпига давлат Сифат белгиси берилган.

Кўпгина корхоналарнинг коллективлари шанбалик зарбдор вахтасида юксак натижаларга эришдилар. Улар орасида меҳнат байрамини ўтказиш ташаббусчиларидан Москвадаги Владимир Ильич номли электромеханика заводи, «ЗИЛ», «Трехгорная мануфактура» ип газлама комбинати, мамлакатдаги юзлаб завод, фабрика ва бирлашмалар бор.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети депутати, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати, генерал-полковник-инженер, СССР авиация саноати министри Петр Васильевич Дементьев оғир касалликдан кейин 1977 йил 14 майда 71 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТЛАРНИНГ ФИКР АЛМАШУВИ

ПАРТИЯВИЙ ИШДА ИЖОДКОР БЎЛАЙЛИК

Бекобод металлургия заводининг пўлат қуювчиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат М. Егоров ва Туямўйин гидроузели қурилиш бошқармаси партия комитетининг секретари Б. Ҳасанов ўртоқларнинг «Совет Ўзбекистони» саҳифасида партиявий иш самарадорлигини ошириш хусусида билдирган мулоҳазалари партия активлари, коммунистларнинг етакчилари ўртасида катта қизиқиш туғдирди. Редакцияга келаётган хатларда улар партиявий-ташкилий ишларни янада такомиллаштириш хусусидаги фикрлари билан ўртоқлашмоқдалар. «Коммунист, — деб ёзади Жалолқудуқ районидаги Ленин номли колхоздан М. Мадраҳимов. — давримизнинг олдинги сафларида бораётган, халқ манфаати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган, жамият бахт-саодати йўлида фидокорлик кўрсатаётган кишидир». Партия ташкилотлари коммунистларда, барча совет кишиларида ана шу фазилатларни шакллантиришда партиявий ишнинг хилма-хил усулларидан кенг фойдаланмоқдалар. Қуйида Андижон областининг бир группа партия ташкилотчиларига сўз берамиз.

ЭЪТИБОРГА МОЛИК ИШ

Л. ҚАМБАРОВ,
Андижон районидаги «Октябрь» колхози партия комитетининг секретари

Партия ташкилотимиз КПСС сафини ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобига кенгайтириш, ёш коммунистларни тарбиялашга алоҳида эътибор билан қараяпти. Бу ишни КПСС XXV съезди талаблари даражасида такомиллаштириб боряпмиз. Натижада партиявий иш самарадорлиги маълум даражада ошяпти.

Партия комитетининг аъзолари, цех партия ташкилоти секретари ва актив коммунистлар партия сафига қабул қилишга лозим деб ҳисоблаган кишиларнинг жамоат ишидаги иштироки, маънавий хулқи ва берилган топшириқларни қандай бажараётганлигини кузатиб борадилар. Якка тартибда суҳбатлар ўтказиб, топшириқларни қандай бажариш кераклиги ҳақида маслаҳатлар берилади. Улар очиқ партия йиғилишларига, ёш коммунистлар мактаби машғулотларига, коммунистларни рағбатлантириш кечаларига таклиф этилади. Юқоридаги тадбирлар уларда партия сафига киришга бўлган иштиёқни оширади, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш иштиёқини кучайтиради.

Партия ташкилотлари иш фаолиятининг муҳим звеноларидан бири КПСС аъзолигига кандидатлар билан ишлашни ташкил этади. Кандидатликка қабул қилинганларни колхоз партия ташкилотининг умумий йиғилишида коммунистларга таништириб борамиз. Кандидатларга аввалгига қараганда мураккаброқ партия топшириқлари берилади.

КПСС сафини ўстириш, партия аъзолигига кандидатлар билан ишлаш ҳамда коммунистлар активлигини ошириш юзасидан олиб борилган ишлар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда муҳим ўрин тутмоқда. Сўнгги бир йилда ялпи пахта ҳосили 270 тонна кўпайиб, 3540 тоннага етказилди. Бошқа соҳалар ҳам маромида ривожланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Мактуби колхозимиз меҳнаткашларини янги марраларни эгаллашга чорлаяпти.

КАДРЛАРНИ ТАНЛАШ, ТАРБИЯЛАШ КЕРАК

М. АБДУВАЛИЕВ,
Комсомолобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози партия комитетининг секретари

Партия комитети КПСС XXV съезди қарорлари, партия ва ҳукуматимизнинг кадрлар масаласига доир қарорлари, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг VI пленуми йўл-йўриқларини изчил бажармоқда. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, уларнинг сифат составини яхшилаш, хўжалик ва жамоат ишининг энг муҳим участкаларини моҳир ташкилотчилар, ташаббускор раҳбар ходимлар билан мустаҳкамлаш партиявий ишда самарадорликни таъминлаяпти.

Ҳозир партия комитети номенклатурасида 85 нафар кадр туради. Уларнинг 22 нафари олий, 28 нафари махсус ўрта маълумотга эга. Мавжуд 5 бўлим бошқарувчисидан 3 киши, бўлим агрономларининг ҳаммаси олий маълумотлидир. Ҳар йили 8-10 мутахассис кадр малакаси оширилмоқда. Ёшлардан 6 киши олий ўқув юртларида ўқитилмоқда.

Партия комитети 3-бўлимда пахта ҳосилдорлиги пасайиб кетиши сабабларини ўрганиб чиқди ва бўлим бошқарувчиси Усмонжон Ҳожиевни меҳнат интизомини бўшаштириб юборилганлиги, агротехника тадбирлари ўз вақтида ва тўғри ўтказилмаганлиги, ўзининг бевосита вазифаларини бажаришдан четлашиб кетганлиги учун вазифасига муносиб деб топмади. Партия комитети тавсияси билан бўлимга коммунист Раимжон Саримсоков бошқарувчиликка тайинланди. Ҳосилдорлик 13 центнерга ошиб, бўлим ҳозир мусобақада карвонбошилик қилаётир.

Кадрлар резервини вужудга келтиришда энг муҳим нарса — кишиларни амалий ишларда топшириқлар бериб ўрганиш, уларнинг шахсий хислатларини яхши билишдир. Резервдан кўтарилган ёш, истиқболли ходимлар ишга дадиллик билан киришиб, ишлаб чиқариш ҳар томонлама ривожланишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

ТАНҚИД ВА ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИДНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

А. МАМАТҚУЛОВ,
Марҳамат районидаги Калинин номли колхоз партия комитетининг секретари

КПСС Марказий Комитетининг «Тамбов область партия ташкилотида танқид ва ўз-ўзини танқиднинг аҳволи тўғрисида»ги қарорида бутун партия учун муҳим бўлган бир қанча масалалар кўтарилди. Хўжалик экономикасини ривожлантиришда ва ишлаб чиқариш жараёнини юксалтиришда қуйидан бўладиган танқид ғоят муҳим эканлигини яхши биламиз. Албатта, бу партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ҳимоя қилган ва эътироф этган жойлардагина ижобий натижа беради.

«Йиғилишларда сўзга чиқувчилар тайёрланиши керакми?» Албатта, тайёрланиши керак. Партия комитетимиз бу масалани тўғри ташкил қилиб бормоқда. Чунки сўзга чиқувчилар олдиндан айтиб қўйилса, масалага тайёрланиб чиқади, камчиликларни аниқлаб, фойдали фикр билдириш учун вақт топади, объектив аниқ таклифлар билан чиқади ва нуқсонларни рўй-рост очиб ташлайди. Улар правление, партия комитети ва мутахассислар сезмаётган нуқсонларни очиб бермоқдалар.

Билдирилган танқидий фикр ва таклифлар алоҳида журналда ҳисобга олиб борилмоқда. Ана шу журнални кўздан кечирар эканмиз, кўпчилик коммунистларнинг активлашиб бораётганлигини кўрамиз. Улар турли таклиф ва фикрлар билан чиқаётганликларининг гувоҳи бўламиз.

Колхоз партия комитети танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириб, коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини ошириб бормоқда.

ИЖРО НАЗОРАТНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ

Х. БОЗОРОВ,
Балиқчи районидаги «Правда» колхози партия комитетининг секретари

Партиявий ишнинг самарадорлигини оширишнинг асоси бўлган ижрони назорат қилишга катта эътибор берамиз. Биз аввало, назоратнинг асосий мақсади сўз билан ишнинг қарор билан ижронинг бирлигини таъминлашдан, колхоз партия ташкилоти олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга кўмаклашишдан, ишда юз бериши мумкин бўлган хато ва камчиликларнинг олдини олишдан иборат деб билмоқдамиз.

Комитет мажлислари ва партия йиғилишларида қабул қилинган қарорларнинг ижросини назорат қилишни ташкил этиш иши масалани тайёрлаш, уни муҳокама қилиш, қабул қилинган қарорни охиригача ишлаб чиқиш, унинг ижросини назорат қилишни ташкил этиш ва назоратдан олиш сингари асосий жиҳатларни ўз ичига олади. Ўрганиб чиқилган масала комитет мажлиси ёки умумий йиғилишда муҳокама қилингандан кейин кўпи билан икки кун ичида қарор охиригача ишлаб чиқилади. Шундан кейин ижрони назорат қилишни ташкил этишга киришамиз. Бу иш қабул қилинган қарорлар ижросини ташкил қилиш планини ишлаб чиқиш, қарордан ижрочиларни хабардор қилиш, ишнинг аҳволини вақти-вақти билан текшириб туриш, қабул қилинган қарор қандай бажарилаётганлиги ҳақида маълумотлар, ҳисоботлар, ахборотлар йиғиш, қарорнинг назоратдан олинганлиги ҳақида якунловчи маълумот олиш ва коммунистларга шу ҳақда ахборот беришни ўз ичига олади.

Бизда ижрони текшириш қарор асосида ва унинг ҳар бир пункти юзасидан ташкил этилади. Бу, белгиланган тадбирларни тўлароқ ижро этишга, ишлар аҳволини чуқур ва объектив ўрганишга имкон беради. Юқори партия органларининг қарорлари ҳамда ўз қарорларимиз белгиланган муддатларда икки-уч кун ичида ижрочиларга маълум қилинади. Партия комитети уларнинг ҳар бири учун икки нусхада назорат варақалари юритади. Бунинг бири ижрочига юборилади, иккинчиси эса «Қарорларнинг бажарилишини назорат қилувчи экран» қутисига солиб қўйилади. Колхоз партия комитети назорат ва ижрони текширишни ташкил қилишнинг бошқа форма ва методларидан ҳам кенг фойдаланмоқда.

* * *

Партия ташкилотларининг етакчилари томонидан билдирилган фикрлар моҳият эътибори билан ўрганишга лойиқдир. Уларнинг барчаси партиявий иш самарадорлигини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар бўлиб, бундай фикр-алмашув умумий ишимизни шубҳасиз яхшилашга ёрдам беради.

М. НИЕЗОВ.

Суратда: Наманган аврли газламалар комбинати пиллакашлик цехининг илғор ишчиларидан (чапдан) Р. Мирзаева, К. Маткаримова, М. Маҳкамова, М. Жалиловалар кундалик топшириқларини ошириб бажариш билан цех коллективининг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

19 ИЮНЬ — маҳаллий Советларга сайловлар куни

ЯНГИ ШАҲАРНИНГ ТУҒИЛИШИ

Зарафшон дарёсининг ўнг қирғоғига жойлашган Ҳашдала қишлоғи илгари кўримсиз, атрофлари тўқайзор эди. Жомбой райони маркази шу қишлоққа кўчирилгач, унда қурилиш ва ободончилик ишлари авж олиб кетди. Биринчи навбатда коллекторлар олиниб, қамишзор ерлар ўзлаштирилди. Сув тақсимлаш иншооти қурилиб, ишга туширилди. Районлараро улгуржи савдо базаси, механизациялаштирилган кўчма колонналар, пахта тозалаш заводи, иккита қурилиш материаллари комбинати тез орада қад кўтарди. Советлар уйи, матбуот уйи ва кўплаб уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ўтган йили эса тегирмон комбинати ишга тушди, темир йўл разъезди станцияга айлантирилди. Қисқа қилиб айтганда, қишлоқ қиёфаси тубдан ўзгариб кетди.

Шу йил бошида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Ҳашдала қишлоғи шаҳарлар қаторига киритилиб, унга Жомбой номи берилди. Шу билан Самарқанд областида шаҳарлар сони саккизтага етди. Энди бу янги шаҳарда йигирмадан ошиқ саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари мавжуд. Алоҳида дам олиш зонаси бор. Йирик кинотеатр биноси қуриб битказилди.

1977 йил 19 июнда шаҳар Советига биринчи марта сайлов ўтказилади. Шу муносабат билан шаҳар Советига сайлов ўтказиладиган 50 та округ ташкил қилинди.

Ёш шаҳар саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг ишчилари, бинокорлари маҳаллий Советларга сайловлар кунини ярим йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини ошириб бажариш билан кутиб олишга зўр ҳаракат қилмоқдалар, смена ва кунлик ишлаб чиқариш топшириқларини тўла ва ошириб бажармоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЕР, ПАХТА, ИНСОН

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ўн уч йиллиги арафасида Каттаминг ва Тарғай қишлоқларининг батраклари коллектив хўжаликка бирлашдилар. Катта-кичик маслаҳатлашиб, артелга камбағал батракларга бахт эшигини очиб берган улуғ доҳиймиз В. И. Ленин номини беришга қарор қилдилар. Раисликка Тош Ғаффоров сайланди. Пирим Баҳодиров, Хол Боймуродов, Мавлон Саидов, Шукур Назаров қабилар коллектив хўжаликнинг ташкилотчилари қаторидан жой олишди. Ҳозир Шукур Назаров билан Пирим Баҳодировлар пенсияда, кексалик гаштини суришяпти.

Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизнинг барча ўлкалари сингари бу колхоз аҳолиси ҳам улуғ доҳиймиз В. И. Ленин, жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлигида катта бахт топдилар. Омоч-бўйинтуруқ тугатилиб, машина-трактор станцияси ташкил этилди, унинг хизмат кўрсатиш қуввати оширилди. Каналлар қазилди. Янги ерлар очилди. Ердан фойдаланиш ва ҳосилдорликни оширишга эътибор кучайтирилди. Хуллас, бора-бора хўжалигимиз ўсди, камол топди.

Биз бойликлар манбаи ҳисобланган ердан янада унумлироқ ва самаралироқ фойдаланишга, ҳосилдорликни оширишга тинмай ҳаракат қилдик. Тажрибакор деҳқонлар билан фикрлашиб, асосий эътиборни ернинг унумдорлигини оширишга қаратдик. Пахта етиштириладиган майдоннинг учдан бир қисмини картограмма асосида ҳар йили маҳаллий ўғитга тўйдириш, шу майдоннинг ҳар гектарига 27-30 тоннадан чиритилган маҳаллий ўғит солишни планлаштирдик. Маҳаллий ўғитни асосан кузги шудгорлаш олдидан солишни қатъий қилиб қўйдик. 1976 йил ҳосили учун салкам 30 минг тонна чиритилган маҳаллий ўғит солдик.

Белгиланган тадбирга кўра, эски бедазорлар бузилиб, ўрнига чигит экилган ерларга икки йилгача маҳаллий ўғит берилмайди. Фақат учинчи йили гектарига норма бўйича маҳаллий ўғит солинади. Беда билан band бўлган карталар эса уч йилгача озиқлантирилмайди. Маҳаллий ўғит солиш оборотини тўғри йўлга қўйиш учун алоҳида бригада ташкил этдик. Бригадага тегишли ишчи кучи, 12 та автомашина ва 15 та тележка ажратиб берилди. Транспортимиз йил ўн икки ой ишлайди. Бригада аъзолари колхоз сут товар фермаси, хонадонлардан ташқари қорамолларни бўрдоқига боқиш Каттақўрғон чорвачилик комплексидан ҳам маҳаллий ўғит ташийди. Ҳар қайси бригада даласида махсус ўралар қазилган. Ўғит шу ерларда чиритилади.

Мана, ўн икки йилдирки, пахта етиштириладиган ерларимизни табақалаб ўғитлаб бормоқдамиз, пахта-беда алмашлаб экишга ўтиб, ҳосилдорликни оширмоқдамиз. Янги ерларни кўплаб ўзлаштириш ҳисобига беда ва маккажўхори экин майдонини кенгайтирмоқдамиз. 1975 йилда 7х3 далалик алмашлаб экиш усулига кўчиб, ҳар йили кузда қанча эски беда бузилса, эрта кўкламда ўрнига шунча янги беда экиб бормоқдамиз. Чунончи, 1976 йил кузида 236 гектар эски бедазор бузилди. Бу йил март ойида 292 гектар ерга янги беда экилди. Колхоз бўйича 1963 йили жами 190 гектар бедазор бўлиб, ҳар гектаридан 65 центнердан беда пичани олинганди. Бултур бедазорларимиз 685 гектарни ташкил этди.

Алмашлаб экишга тўлиқ ўтиш туфайли чорва фермамизни мустаҳкам озуқа базаси билан таъминладик. Сенаж ва силос бостиришни йилдан-йилга кўпайтириб бормоқдамиз. Ўтган йили ҳар бош сигир ҳисобига сут етиштириш бўйича райондаги ҳамма хўжаликлардан ўзиб кетдик.

Деҳқончилик қиладиган ерларимизнинг унумдорлигини кўтариб, тўққизинчи беш йиллик мобайнида 43351 тонна «оқ олтин» етиштирдик. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ҳам катта кўрсаткичлар билан якунланди. Шу йили машинада пахта теришда катта силжиш қилинди 40 та машина билан 6137 тонна пахта териб олинди. Ҳар бир агрегатнинг мавсумда ўртача терган пахтаси 153 тоннадан ошиб кетди. Мусоқул Маманазаровнинг мавсумда терган пахтаси 300 тонна, Турсун Очиловники эса 290 тонна бўлди. Ҳосилни тез йиғиштириб олиб, 95 процентдан кўпроғини биринчи сортга топширдик. Шунинг эвазига йиллик даромад ҳар йилдагидан ошди. Иш ҳақи миқдори кўпайди. Ҳосилдорлик бўйича районда иккинчи ўринни, машинада пахта теришда биринчи ўринни эгалладик. Умумий кўрсаткичлар юзасидан мусобақадошимиз Тельман номли колхоздан ўзиб кетдик. Хўжалигимиздаги 30 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси социалистик мажбуриятларини ошириб адо этишди. Олим Муҳаммадиев бошлиқ бригада 102 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» топширди. Рашид Ҳамидов, Орзу Шониёзов, Чаққон Усмонов, Рамин Қодиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларимиз гектаридан 45 центнер ва ундан ошириб пахта етиштирдилар.

Пахтачиликни юксалтириш, мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш туфайли ҳаётимиз кундан-кунга серфайз бўляпти. Колхоз тузилган дастлабки йилларда Каттаминг қишлоғида биттагина пахта қабул қилиш пункти, якка-ю ягона бошланғич мактаб бўлган бўлса, кейинги йилларда колхоз маблағлари билан учта янги мактаб биноси ва кўплаб қўшимча синфхоналар, ўқитувчилар учун уй-жойлар қурилди. Колхоздаги 4 та ўрта мактабда 170 олий ва ўрта махсус билимга эга бўлган ўқитувчилар ёшларга таълим бермоқдалар.

Каттаминг қишлоғида қад кўтараётган посёлкадаги шинам уй-жойларга сўнгги йилларда 100 хонадон кўчиб ўтди. Икки қаватли, газлаштирилган, водопровод, канализация ўтказилган уйлар колхозчилар учун ҳамма қулайликларга эга. Посёлкада савдо-сотиқ яхши йўлга қўйилган. Саноат, озиқ-овқат магазинлари, ошхона аҳоли хизматида. Болалар боғча-яслилари яхши жиҳозланган. Маиший хизмат кўрсатиш уйи, кино-театр, клуб одамлар хизматида.

Тажрибали деҳқон Отақул Ҳусанов улкан хўжалигимизга кўп йил раислик қилди. У деҳқончилик соҳасида орттирган тажрибаларини, билимини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, турмуш маданиятини юксалтиришга бағишлади. Пахтадан юқори ҳосил етиштириш билан бир қаторда қишлоқларни обод, кўркам қилишга катта эътибор берди. Колхознинг бош планини тузишда ташаббускорлик кўрсатди. Олис жойдан табиий газ келтирилди. Ҳозирги вақтда кўпчилик жамоат бинолари ундан фойдаланмоқда. Биз ҳурматли Отақул аканинг шогирдларимиз. Ҳозир у киши раислик қилаётган қўшни Тельман номли колхоз билан мусобақадошмиз.

Бош план асосида Мўминхўжа қишлоғи ўрнида яна битта посёлка қад кўтаради. Посёлканинг смета-лойиҳа ҳужжатлари тайёр бўлди, тегишли маблағ ажратилди. Бултур оз меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириб, колхознинг рентабеллигини ҳар йилгидан кўп — 46 процентга етказдик. Бўлинмас, эҳтиёт ва бошқа фондлар ҳисобидаги маблағни янада оширдик. Демак, колхозимизнинг иқтисодий қуввати ортди, қишлоқ қурилиши, ободончилик, уй-жой қурилишига сарф бўладиган маблағлар миқдори кўпайди.

Бу йил Улуғ Октябрнинг қутлуғ 60 йиллиги нишонланади. Тўйга тўёна билан бориш бизнинг анъанавий бурчимиздир. КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарори, колхоз аъзоларини тўлқинлантириб юборди. Ана шу муҳим ҳужжат билан танишиб чиқиб, юбилей йилида 2829 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил етиштириш, 12 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Битта бригадамиз ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга, 11 та бригадамиз эса эллик центнерга етказишга ваъда берди.

Хўжалигимизда бошқа тармоқлар ҳам юксалтириляпти. Она-Ватанга 32.000 килограмм юқори сифатли пилла, 350 тонна дон, 700 тонн серқаймоқ сут, 80 минг дона тухум ва бошқа маҳсулотлар етказиб берамиз.

Ўтган йиллардаги тажриба асосида бу йил ҳамма ердаги чигитни кенг қаторлаб ва юз процент гербицид билан экишни планлаштиргандик. Чигитни ўз вақтида экиб олдик.

Юбилей йилидаги ишимиз энди бошланди. Хўжалигимиз деҳқонлари, механизаторлари, пиллакор ва ғаллакорлари, чорвадорлари белни маҳкам боғлаб астойдил ишга киришганлар. Мақсадимиз битта — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда ҳамма соҳалар бўйича зиммамизга олган юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажариб тўйга муносиб тўёна тайёрлаймиз.

М. ШОДИЕВ,
Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз раиси.
М. СУЛТОНОВ,
колхоз партия комитетининг секретари.
О. ШАРИПОВ,
колхоз бош агрономи.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилайлик

ҚИММАТГА ТУШАЁТГАН ХИЗМАТ

Элга хизмат — олий ҳиммат, дейди халқимиз. Эл-юртга сидқи дилдан, ҳалол хизмат қилувчи кишилар доим даврамизнинг тўрида, иззат-икромда. Бундай кишилар ҳақида ҳамиша илиқ, самимий сўзлар эшитасиз. Зеро, партия ва ҳукуматимиз ҳам аҳолига маиший хизмат кўрсатиш даражасини, савияси ва маданиятини янада яхшилаш йўли билан меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилишга доимо катта эътибор бериб келмоқда. Хўш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш масалалари бўйича чиқарган қарорлари ҳамда кўрсатмалари Бухоро область маиший хизмат ташкилотларида қандай амалга оширилмоқда?

Аввало, шуни эътироф этиш керакки, кейинги йилларда Бухоро областида маиший хизматни ривожлантириш бўйича қатор тадбирлар жорий этилди. 1976 йилда Қизилтепа, Кармана посёлкаларида маиший хизмат уйлари қурилди, Бухоро, Когон, Ғиждувон шаҳарларида кийим-кечакларни химиявий тозалаш йўлга қўйилди. Колхоз, совхозлар ва саноат корхоналарида маиший хизмат уйлари ҳамда комплекс қабул пунктларини ташкил этиш мақсадида 43 та бино ажратиб берилди. «Химчистка» область бирлашмаси, Бухоро шаҳрида якка тартибда пойафзал тикиш, ремонт бўйича, Навоий шаҳрида якка тартибда кийим-кечак тикиш фабрикалари ташкил этилди.

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида маиший хизмат кўрсатиш плани 101,5 процент, қишлоқ жойлари бўйича эса 102,8 процент бажарилди.

Бироқ областда маиший хизматни ривожлантириш, такомиллаштириш белгиланган топшириқлардан ортда қолмоқда, меҳнаткашларнинг ошиб бораётган талабларини қондира олмаяпти. Маиший корхоналар тармоқларини кенгайтириш ва ишни яхшилаш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш бўйича мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланилмаяпти.

1976 йилда область маиший хизмат бошқармаси аҳолига 59 минг сўмликдан зиёдроқ хизмат кўрсатиб, маиший хизмат реализацияси планини бажарган бўлсада, 1975 йилдаги хизмат ҳажмидан 107 минг сўмга камайтириб юборди. Шу муддат ичида жон бошига кўрсатилиши лозим бўлган маиший хизмат ҳажми 1 сўму 30 тийинга камайиб кетди. Маиший хизматнинг айниқса пойафзал ремонти, кийимларни химиявий усулда тозалаш, уй-рўзғор буюмларини прокатга бериш каби турлари жуда секин ривожланмоқда. Область бўйича маиший хизмат реализация умумий ҳажмида кийимларни химиявий усулда тозалаш атиги 6 процентни, кир ювиш 4 процентни, пойафзал ремонти 5 процентни, рўзғор буюмларини прокатга бериш 1 процентни ташкил этаётир.

Областда мураккаб маиший-техника буюмлари ва қуролларини ремонт қилиш бўйича хизмат турлари йўқлиги кишини гаажжублантиради. Масалан, электробритвалар, фотоаппаратлар, музика асбоблари, тикув машиналари, болалар ўйинчоқларини ремонт қилиш, эсдалик совғалари ва ёдгорликларга ўйиб ёзиш устахоналари ҳамда пунктлари умуман йўқ, деса бўлади.

Яқинда, Шўркўл сув омбори қурилиши объектида бўлганимизда, гап маиший хизмат кўрсатиш ҳақида кетди.

— Биз космос асрида яшасагу, областимизда электробритва тузатадиган жой бўлмаса, — деди бир шофер йигит. — Тунов куни ўзимнинг ва ўртоқларимнинг 3-4 та бузилган электробритваларини кўтариб Ғиждувонга бордим. У ердаги маиший хизмат ходимлари мени Бухорога йўллашди. Ундан-бундан сўраб эрта кунни — кеч қилдим. Ниҳоят бир киши менга справкалар бюросига боришни, электробритваларни тузатадиган устахона адресини ўшалар аниқ айта олишини маслаҳат берди. Бордим. Сўзамол, ҳазилкаш бир қиз:

— Бузилган бўлса овора бўлманг. Бунинг иложи осон. Яхшиси магазиндан янгисини харид қилинг. Барибир, ремонт учун Тошкентга бориб келгудек бўлсангиз ҳам шунча харажат кетади, — деди.

Кейин суриштирганимизда маълум бўлдики, умуман областимизда, бирор колхоз ёки совхозда мураккаб-маиший техника асбобларини ремонтга қабул қилувчи пунктнинг ўзи тугул номи ҳам йўқ экан.

Яқинда республика халқ контроли комитети ва Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси ходимлари Бухоро областида маиший хизмат кўрсатишнинг аҳволи билан батафсил танишганларида улар ҳам ана шундай хулосага келишди. Шуниси ачинарлики, ҳали областнинг кўпгина аҳоли пунктларида, хўжаликларида маиший хизмат корхоналари, хусусан маиший техника асбоблари, уй-жой қурилиши ва ремонти, автотранспорт, радиотелеаппаратларни ремонт қилиш устахоналари ташкил этилмаган. 93 колхоз территориясида, Қизилтепа ва Конимех районларининг кўпчилик хўжаликларида бирорта ҳам маиший хизмат уйи ёки комплекс қабул пункти ишламаяпти. Аллақачон қурилиши бошланган 4 та маиший хизмат уйи материал йўқлигидан «туя гўшти еб» ётибди.

Текшириш чоғида, областдаги талай маиший хизмат корхоналарида бажарилган иш учун белгиланган нарх ва тарифлар қўпол равишда бузилаётгани аниқланди. Чунончи, текширилган 1247 корхонадан 92 тасида нарх ва тариф қоидаси бузиб келинаётгани, ҳар бир буюртмадан ўртача 49 тийиндан ошиқча ҳақ олингани маълум бўлди. 19 та корхонада 1609 сўмлик квитанциясиз буюртма бажарилган. Ғиждувон, Қоракўл, Олот, Қизилтепа ва Конимех районларидаги маиший хизмат комбинатларида 32 минг сўмлик бажарилмаган иш «бажарилди» деб кўрсатилиб, реализация ҳисоботларига киритилган. Ғиждувон комбинати ўтган йилнинг октябрь-декабрь ва шу йилнинг январь ойларида РайПО ва бошқа чет ташкилотлар буюртмаси билан 10 тоннадан ортиқ металл сарфлаб, симтўр, дарвоза, каравот, дераза панжараси ясаб берган. Аммо, бу маҳсулотлар аҳолига хизмат реализацияси ҳисоботига киритилган.

Ромитан районидаги К. Маркс номли колхозда очилган комплекс қабул пункти ходимлари юлғичлик ва қоидабузарликда устаси фаранглардан бўлиб чиқишди. Пунктда кўрпа тикиш учун 15 метрдан атлас ва сатин, 15 килограммдан пахта сарфланди деб кўрсатилган, ҳолбуки, ҳар бир кўрпага 12 метрдан атлас ва сатин, 10 килограмм пахта сарфланганлиги аниқланди. Бунинг устига экономистнинг буйруғи билан «кўрпачалар буюртмачиларнинг уйига бориб тикилди» деб кўрсатилиб, ҳар бири нархига қўшимча 2 сўм 40 тийин ёзиб қўйилган.

Шундан кейин текширилган 16 та комплекс қабул пунктида ҳам юқоридагича аҳвол ҳукм суриб келгани қайд этилди. Бунинг оқибатида аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат жуда қимматга тушиб кетмоқда. Меҳнаткашлар ўртасида қўли эгри, бюрократ ходимларга нафрат, улар ишлаётган маиший хизмат пунктларига эса ишончсизлик кайфиятини туғдирмоқда. Билмадик, бундай ачинарли аҳвол қачонгача давом этаркин?

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КИОСКАЧИ

Файзи Хўжаева 26 йилдан буён Тошкентнинг серфайз даҳаларидан бирида киоскачи бўлиб ишлайди. Ишчилар шаҳарчасида бу меҳнатсевар аёлни танимаган киши йўқ. Ҳар тонгни у киоскада, қизғин иш устида қаршилайди.

— Мана бу газетани ҳам олсангиз, — маслаҳат беради Файзи опа газетхонларга. — Унда жуда қизиқарли мақола босилибди.

Файзи опа ким қайси нашрларга кўпроқ қизиқишини жуда яхши ўрганиб олган. Шунинг учун киоска ёнига келган ҳар бир кишига у қизиққан ҳар қандай газета ва журнални топиб бера олади. Шу туфайли тажрибали киоскачи планни ҳамиша ортиғи билан бажармоқда.

«Союзпечать» агентлиги ходимлари ва газетхонлар ўртасида Файзи Хўжаева алоҳида ҳурматга сазовор. Ҳамиша ундан фойдали маслаҳат олишади, унинг ишини қунт билан ўрганишади. Опа «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланган кунлари уни ҳамма ана шу юксак мукофот билан чин қалбдан самимий қутлади.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
«Главташкентстрой» транспорт-ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг аъзоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

НАВОИЙ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Редакция томонидан текширишга юборилган Н. Акромовнинг хатида «Нарпай» совхозидаги новвойхона мудири Б. Тўлаковнинг ахлоқий бузуқлиги, харидорлар ҳақидан уриб қолиши кўрсатилган эди. Текширишда бу фактлар тўла тасдиқланди.

Харидорлар ҳақига хиёнат қилган Б. Тўлаков иши юзасидан тўпланган материаллар тергов органларига топширилди.

АНДИЖОН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Энгельс номли совхознинг Хўжа маҳалласида яшовчи бир группа газетхонларнинг хатларида келтирилган фактлар тасдиқланди. Хат райижроком Советида атрофлича кўриб чиқилди ва маҳалла аҳолиси талабини қондириш юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Жумладан, шу йилнинг ўзида Хўжа маҳалласига телефон туширилади, йўллар текисланади. Сартарошхона пойафзал ремонт қилиш устахонаси қурилиши эса бошлаб юборилди. Бу маиший объектлар яқин вақт ичида фойдаланишга топширилиши керак. Новвойхона қурилиши учун жой ажратиш Энгельс номли совхоз правлениеси зиммасига юкланди. Шу йилнинг охиригача медпункт аҳолига хизмат кўрсата бошлайди.

ТЕРМИЗ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

«Коммунизм» колхозида тўртта артезиан қудуқ мавжуд. Лекин улар аҳоли талабини қондиролмаяпти».

Бир группа газетхонларнинг шу мазмундаги хати райижрокомда муҳокама қилинди. Ҳақиқатан ҳам, мавжуд артезиан қудуқлар меҳнаткашлар эҳтиёжини қондиролмайди. Шу сабабли колхозда яна учта қудуқ қазиш ва тўрт километрли қувур ётқизиш планлаштириб қўйилди.

«Дўстлик тароналари» санъат байрами давом этади

ҚАРДОШЛИК ҚУЁШИ

А. К. РОМАНОВСКИЙ,
Украина ССР маданият министри.

Санъат байрамида қардош республикалар маданият министрликларининг раҳбарлари ҳам иштирок этмоқда. Мухбиримиз Украина ССР маданият министри Алексей Корнеевич Романовский билан учрашиб, совет халқлари ўртасидаги буюк дўстлик, хусусан, украин ва ўзбек халқлари дўстлиги, маданий алоқаси ва ҳамкорлиги, санъат байрамининг аҳамияти хусусидаги фикр-мулоҳазаларини сўради.

Бутун мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қутлуғ 60 йиллигини муносиб кутиб олишга зўр тайёргарлик кўрилаётган бир пайтда қардош Ўзбекистонда «Дўстлик тароналари» санъат байрамининг ўтказилиши қар қанча таҳсинга лойиқдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг махсус қарорига мувофиқ ўтказилаётган бу санъат байрамида қатнашиш ҳақидаги таклифномани бажонидил қабул қилдик. Совет ҳокимияти йилларида куёшли Ўзбекистон эришган ютуқларни кўриш, унинг бугунги гулгун жамолини томоша қилиш, барча иттифоқдош республикалар маданият арбоблари билан учрашиб, уларнинг ижодини яна бир бор кузатиш, қолаверса, йиллар синовидан ўтган миллий маданиятлар ҳамкорлиги равнақига муносиб ҳисса қўшишни ким ҳам хоҳламайди дейсиз!

Украина билан Ўзбекистон қардошлик ва дўстлик иплари-ла боғлангандир. Икки халқ ўртасидаги бундай яқинлик улуғ В. И. Ленин, у амалга оширган Октябрь инқилоби туфайли юз берди. Украин ва ўзбек халқларининг мустаҳкам алоқа қилувида улуғ рус халқи, унинг тили ғоят ҳал қилувчи ёрдам берди. Республикаларни минглаб километр масофалар ажратиб турса-да, украин ва ўзбек меҳнаткашларини умумкоммунистик идеаллар, партия белгилаб берган улуғвор кўрсатмалар, КПСС ва совет ҳукумати томонидан республикалар олдига қўйилган ягона мақсад ва вазифалар маҳкам жипслаштириб туради.

Бизнинг дўстлигимиз социал ва миллий озодлик учун биргаликда олиб борилган курашлар да тобланди. У гражданлар уруши йилларида синовдан ўтди. Тинч беш йилликлар даврида эса ўсди ва мустаҳкамланди. Бу интернационал дўстлик Улуғ Ватан урушининг аланғали йилларида алоҳида куч билан кўринди. Украина ерларини фашист босқинчиларидан тозалашда мамлакатимизнинг бошқа халқлари фарзандлари қаторида ўзбек ўғлонлари ҳам қаҳрамонона жанг қилди. Украин халқи Содиқ Алиназаров, Вали Набиев, Файзулла Йўлдошев, Абдулла Қурбонов, Элбой Қорабоев ва бошқа юзлаб ўзбек жангчиларининг номини ҳеч қачон унутмайди. Биз Улуғ Ватан уруши йилларида Украинадан эвакуация қилинган ишчилар, колхозчилар, зиёлилар вакиллари, фронтчилар оилаларини ўз оға-инисидай кутиб олиб, ғоят ибратли қардошлик ва самимият кўрсатган Ўзбекистонни абадий ёдда тутамиз, эъзозлаймиз.

Қон билан мустаҳкамланган дўстлигимиз Улуғ Ватан урушидан кейинги йилларда ҳам янада ривожланди ва равнақ топди. Бу интернационал дўстлик ўзаро маданий ҳамкорлик соҳасида ҳам яққол кўзга ташланмоқда. Шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятларимиз интернационализм руҳида ривожланмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, икки қардош халқ маданиятининг юксалишида буюк рус халқининг маданияти илҳомбахш манба бўлди. Худди шу етакчи маданиятнинг илғор тенденциялари таъсирида миллий маданиятларимизнинг ранг-баранг шакл ва формалари юзага келди.

Ўзбек ва украин халқларининг маданият соҳасидаги ўзаро ҳамкорлиги ажойиб анъанага айланиб қолди. Қардош Ўзбекистоннинг таниқли санъаткорлари Украинага тез-тез ташриф буюриб туради. Сўнгги вақтларнинг ўзидагина бизда Ўзбекистон давлат халқ чолғу оркестри, Ўзбекистон ССР давлат «Баҳор» рақс ансамбли, «Гўзал» вокал-хореографик ансамбли, эстрада коллективлари ва бошқа моҳир ижрочилар меҳмон бўлдилар.

Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг 1975 йил ёзида Киевда бўлиб ўтган гастроли қардош халқнинг йирик санъат байрами сифатида қайд қилинди. Мамлакатга машҳур театрнинг ҳар бир спектакли украиналик санъат ихлосмандларини ғоят хурсанд қилишга қодир эканлиги билан унутилмас таассурот қолдирди. Яна бир муҳим томони шундаки, ўзбекистонлик опера ва балет санъати намояндалари рус ва чет эл классикларининг ажойиб меросини пухта ўзлаштирганлар. Бизни айниқса ўзбек музика маданиятининг асосчиларидан бири, СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ўзбекистон ССР Давлат мукофотларининг лауреати профессор Мухтор Ашрафийнинг «Севги тумори», «Севги ва қилич» балетлари, «Дилором» операси ҳайратга солди.

Икки оғиз Тошкент шаҳри ҳақида. Бу дўстлик ва қардошлик масканида бўлишнинг ўзи бир шарафдир. Шарқ машъали деб бир овоздан эътироф этилган Тошкентнинг бугунги равнақи билан биз ҳам фахрланамиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги туфайли шаҳар мисли кўрилмаган даражада кўрк ва чирой очди. Тошкент советлар мамлакати халқлари интернационал дўстлиги ва қардошлиги туфайли ўша машъум зилзиладан сўнг тезда қайта тикланди ва мамлакатнинг марварид шаҳарларидан бири бўлиб қолди. Агар жоиз бўлса, Тошкентни қардошлик ва дўстлик рамзи дейиш мумкин.

Ана шундай шавкатли шаҳарда иттифоқдош республикалар, шунингдек, Москва, Ленинград шаҳарларининг таниқли санъаткорлари иштирокида улкан санъат байрамининг ўтказилиши кўп миллатли совет халқлари маданий ҳамкорлигида муҳим воқеадир. Байрам турли республикалар санъатида сўнгги йилларда қўлга киритилган ютуқлар билан кенг танишишга имконият беради. У айни вақтда шу вақтга қадар тўпланган бой ижодий тажрибаларнинг оммалашишига йўл очади. Қардош республикаларнинг бадиий коллективлари асримизнинг буюк воқеаси — Улуғ Октябрь 60 йиллиги юбилейига қандай тайёргарлик кўраётганликларини, бу борада қўлга киритилган зафарларни рўй-рост намойиш қилади. Табиийки, бу бир-биридан намуна ва ибрат олишга, келажак ишларини параллел амалга оширишга имконият яратади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев партия XXV съездида таъкидлаганидек, мамлакат ижодий интеллигенцияси коммунистик жамият қуришнинг умумпартиявий, умумхалқ ишига ғоят муҳим ҳисса қўшмоқда. Санъат байрами ватанимиз санъаткорларининг бу соҳада кўпга киритаётган ютуқларини яна бир бор кўз-кўз қилиши билан қимматлидир. «Дўстлик тароналари» санъат усталарининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қутлуғ 60 йиллиги арафасида кенг халқ аудиторияси олдидаги ўзига хос ижодий ҳисоботидир.

Ўзбекистонлик қардошларимизга шуни мамнуният билан маълум қиламизки, бизнинг жонажон Украина ҳам улкан маданият байрами арафасида турибди. 20-30 май кунлари республикамизда «Киев баҳори» санъат байрами ўтказилади. Миллий маданиятимизда муҳим воқеа бўладиган бу шодиёнага барча иттифоқдош республикалардан меҳмонлар таклиф қилинган. Украина меҳнаткашларини ўз санъатлари билан хурсанд этадиган ижодкорлар орасида ўзбекистонлик хонанда, созанда ва рақкосалар ҳам бор. Шубҳасиз, кўп миллатли совет маданиятида ғоят теран мазмуни ва гўзал қиёфаси билан ажралиб турадиган ўзбек маданияти намояндалари «Киев баҳори»да актив иштирок этиб, байрамимизнинг юксак савияда ўтишига ҳисса қўшадилар. Имкониятдан фойдаланиб, уларга «Хуш келибсиз, қадрдонлар!» деймиз.

«Дўстлик тароналари» санъат байрамининг юксак савияда ўтишига тилакдошман.

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Венгрия Халқ Республикаси мудофаа министри генерал-полковник Л. Цинеге бошчилигидаги ВХР ҳарбий делегацияси 14 май куни Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказини бориб кўрди.

Венгрия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Й. Марьяи делегациянинг Совет Иттифоқида бўлиши муносабати билан зиёфат берди. Зиёфатда Л. Цинеге ва СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов нутқ сўзладилар.

Делегация шу куни ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда делегацияни Д. Ф. Устинов, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар, самарали ишлаганлиги, республика химия саноатини ривожлантиришдаги хизматлари учун СССР Химия саноати министрлигига қарашли «Ўзбитхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмаси капитал қурилиш бўйича бош директорининг ўринбосари Илья Иванович **Юдин**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» Фахрий унвони берди.

• • •

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика қишлоқ хўжалик органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги республика яйлов-мелиорация қурилиш бирлашмасининг бошлиғи Владимир Федорович **Иванов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

• • •

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалиги учун юксак малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш соҳасида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Тошкент халқ хўжалик институти фалсафа кафедрасининг мудири Илёс **Исҳоқов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

• • •

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Жиззах шаҳар комитетининг биринчи секретари Убайдулла **Тўрақулов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПЕКИН АНТИСОВЕТИЗМ НИҚОБИ ОСТИДА ХАЛҚАРО КЕСКИНЛИКНИНГ ЮМШАТИЛИШИГА ПУТУР ЕТКАЗИШ ЙЎЛИДАН БОРМОҚДА

Советлар мамлакати барча давлатлар билан тинчлик, дўстлик ва яхши қўшничилик сиёсатини муттасил амалга ошириб келмоқда. Ленин имзолаган сулҳ ҳақидаги декрет Совет ҳукуматининг биринчи декрети бўлди. Совет Иттифоқининг тинчлик ҳамда халқаро хавфсизлик учун зўр ғайрат ва изчиллик билан олиб бораётган кураши туфайли партиямиз билан халқимиз жаҳондаги тараққийпарвар жамоатчиликнинг чуқур иззат-ҳурмати ва қўллаб-қувватлашига сазовор бўлди.

Аввало Совет Иттифоқининг ва бошқа социализм мамлакатларининг зўр ғайрат-шижоат билан қилган ишлари, ер юзидаги барча тинчликсевар кучларнинг иштироки ва қўллаб-қувватлаётганлиги халқаро вазиятни соғломлаштиришга олиб келди. Кескинликни юмшатиш жаҳон тараққиётининг ҳукмрон тенденцияси бўлиб қолди.

Аммо тинчлик ва кескинликни юмшатиш душманлари қурол-яроғларни йиғиштириб қўйган эмас. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари социалистик мамлакатларга туҳмат қилишда, халқаро вазиятни кескинлаштириш, инсониятни «совуқ уруш» давригагина эмас, «оловли» уруш даврига ҳам қайтариш йўлидаги уринишларда империализмнинг ашаддий реакцион кучлари билан бир сафда туриб ҳаракат қилмоқдалар.

I.

Пекинда Советларга қарши кампания давом этмоқда. Бу кампания ҳаддан ташқари авж олдирилмоқда. Бунда гап антисоветизм ҳақидагина эмас. Хитой раҳбарларининг антисоветизмни ниқоб қилиб олиб, халқаро кескинликнинг юмшатилишига путур етказиш, жаҳондаги вазиятни ғоят кескинлаштириб юборишга уринаётганлиги тўғрисида ҳам боряпти.

Яқинда Хитойда «Мао Цзэдун танланган асарлари»нинг бешинчи томи нашр этилди, ХКПнинг ҳозирги раиси Хуа Го-фэн 1 Май куни ана шу томга бағишланган мақоласини эълон қилди. Хуа бу мақоласида Хитойнинг янги раҳбарлари Маонинг ички ва ташқи сиёсатига, миллатчилик, буюк давлатчилик, милитаристик йўлига содиқ эканлигини изҳор қилади.

Мақолада Маонинг сийқаси чиқиб қолган антисовет ўгитлари, мамлакатимизни «социал-империализм»да айблаш такрорланибгина қолмай, балки «раис Мао Цзэдун васиятларига амал қилиш ва совет социал-империализмига қарши курашни поёнига етказиш», «Халқ озодлик армиясини революционлаштириш ва модернизация қилишни жадаллаштириш, урушга тайёргарликни кучайтириш»га ҳам даъват этилади.

Хуа Го-фэн шу йил май ойида Хитойнинг шимоли-шарқий вилоятлари бўйлаб инспекция мақсадида сафарга чиққан вақтида ҳам «урушга тайёрланиш» ҳақидаги даъватини такрорлади.

9 майда, бутун тараққийпарвар инсоният фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 32 йиллигини ва халқларнинг тинчлик учун курашда қўлга киритган буюк ғалабаларини нишонлаган кунда Дацин нефть конларининг тажрибасини ўрганиш юзасидан Пекинда ўтказилган кенгашда Хуа Го-фэн ва унинг ўринбосари Е Цзянь-Ин яна Совет Иттифоқига ва унинг ташқи сиёсатига ғаламислик билан туҳмат қилди.

ХХРнинг янги раҳбарлари Мао ғоялари ва ишларига содиқ эканликларини астойдил изҳор қилаётганликлари, антисоветизм ва милитаризмни эса ўзларининг узоқ даврга мўлжалланган программавий мақсади, деб эълон қилаётганликлари аён бўлиб турибди.

Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқи ўтказиб келаётган тинчликсевар ташқи сиёсатини беобрў қилиш йўлидаги уринишлар Пекиннинг антисоветизмида асосий йўналиш бўлиб қолди, деб айтсак, муболаға бўлмайди. Пекинда воқеликка ҳам, соғлом мантиққа ҳам хилоф равишда Совет Иттифоқи гўё Хитойни «асоратга солиш фикридан бир дақиқа ҳам воз кечмаётир», «СССР ўз қўшинларини шарққа тўпламоқда, уларни Қўшма Штатларга, Япония ва Хитойга қарши шайлантириб турибди», Совет Иттифоқи «Ғарбий Европани босиб олиш»га тайёрланмоқда, деб масъулиятсизлик билан айтилган гаплар эшитилмоқда ва ҳоказо.

Антикоммунизм ва реакция кучлари туҳматдан иборат ана шу бемаъни гапларни маъқулламоқдалар.

Ғарбдаги баъзи арбобларнинг ўтакетган калтабинлиги ажаблантирмай қололмайди. Бу арбоблар антикоммунизм хурофотлари билан шу қадар ғафлатда қолганларки, маочилар сиёсати уларнинг ўз халқлари учун ғоят хатарли эканлигини пайқамаётирлар.

Ҳар бир холис кишига кўпдан буён шу нарса аёнки, «совет гегемонлиги» ҳақидаги сафсаталар Пекиннинг ўз экспансиячилик режаларини, аввало тинч океан ва Жануби-Шарқий Осиё давлатларига нисбатан шундай режаларини амалга оширишга ҳозирлик кўраётганлигидан халқаро жамоатчиликнинг диққат-эътиборини четга тортишгагина қаратилган.

Хитой ракета-ядро қурол-яроғлари билан зўр бериб қуролланмоқда. АҚШ, ГФРдаги ҳарбий-саноат доиралари, Франция, Япония, Буюк Британиянинг баъзи монополиялари Хитойнинг шу ишини маъқулламоқдалар. Хитойнинг ракета-ядро қурол-яроғлари билан қуролланишни авж олдириб юборганлиги Совет Иттифоқига ва Хитой билан қўшни бўлган бошқа мамлакатларгагина эмас, ялпи тинчлик ишига ҳам хавф туғдиришни кўзда тутганлиги аниқ-равшан эмасми ахир? Хитойда ядро қуроли синовларидан пайдо бўлган радиактив чанг тўзон Японияга, АҚШга, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларига бориб тушмайдими ахир?

Афтидан, ғарбдаги баъзи доиралар фактларга зийраклик билан қараш ўрнига Пекин экспансионизмини ўзимиздан узоқлаштириб, уни бошқа томонга йўналтира оламиз, деган хомхаёллар билан ўзларига тасалли бермоқчи бўлдилар. Улар агрессорни тинчитиб қўйиш «тинчитиб қўювчилар»нинг ўзлари учун ҳам, ялпи тинчлик учун ҳам оғир фалокатга айланганлигини кўрсатадиган тарихнинг аччиқ сабоқларини эсдан чиқариб қўймоқдалар. Бундай тарих такрорланмаслиги учун бирон кафолат борми?

Бу ўринда ҳам Маонинг баъзи гапларини эслатиб ўтиш ортиқча бўлмаса керак. Маонинг ана шу гаплари Пекиннинг ҳозирги муддаолари учун асос қилиб олинган.

«Биз — деган эди Мао Цзэ-дун 1959 йил сентябрь ойида ХКП Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда, — ер куррасини бўйсундиришимиз керак. Бутун дунёни эгаллаб олиб, биз бунда қудратли давлатни вужудга келтирамиз». Ҳақиқатдан ҳам тинчликни ва бошқа давлатлар билан ҳуқуқий жиҳатдан тенг муносабатларни ёқлаб чиқадиган ва гегемонизмни сўздагина эмас, балки амалда қоралайдиган мамлакат раҳбарлари масалан, шундай мақсадларни илгари суришни ақлга тўғри келмайди: «Биз Жануби-Шарқий Осиёни, шу жумладан, Жанубий Вьетнам, Таиланд, Бирма, Малайзия ва Сингапурни албатта босиб олишимиз керак». «Ҳозирги Тинч океан, деб мулоҳаза юритган эди Мао ҳарбий советнинг 1958 йил июнь ойида ўтказилган кенгайтирилган кенгаши секцияларининг мажлисида, — аслини олганда унчалик Тинч океан бўлмай қолди. Келгусида биз Тинч океанни ўз назоратимизга олганимизда уни Тинч океан, деб ҳисоблаш мумкин бўлади»; «Орадан бир қанча йил ўтгач, биз муқаррар йирик империяни барпо этамиз ва Японияга, Филиппинга, Сан-Францискога қўшин туширишга тайёр бўлиб қоламиз».

Маочилар урушни мадҳ этадилар. Мао Цзэ-дун ўзининг «Жэньминь жибао» газетасининг 1976 йилда янги йилга бағишлаб чиқарилган сонида эълон қилинган сўнгги шеърларида бундай деб хитоб қилди: «Тўплар ўти билан осмон ларзага келмоқда, бутун ер юзи илма-тешик бўлиб кетган... Бутун дунё остин-устин бўлади». «Буюк дарға» Ер куррасини ана шундай аҳволда кўришни истаганди. Мудҳиш истиқбол! Маоизмнинг сиёсий прозаси бундан ҳам мудҳишроқдир. Мао ХКП VIII съездининг 2-сессиясида бундай деган эди: «Уруш бўлгани яхши... Урушдан қўрқмаслик керак. Уруш бўлганида мурдалар ҳам бўлади... Менинг фикримча, атом бомбаси катта тўпдан даҳшатлироқ эмас. Уруш вақтида инсониятнинг ярми ҳалок бўлиб кетса, бунинг аҳамияти йўқ. Аҳолининг учдан бир қисми тирик қолганда ҳам бу ҳол қўрқинчли эмас».

Мао Цзэ-дун ҳаётининг сўнгги йилларида Пекин раҳбарлари ҳозирги халқаро проблемаларни тинч ҳал этиш йўлларини қидириб топиш — фурсатни беҳуда қўлдан бой беришдан бошқа бир нарса эмас, уруш — бу проблемаларни ҳал этишнинг туб воситаси, деб даъво қилишни хуш кўрар эдилар. БМТ Бош Ассамблеясида Хитой делегациясининг бошлиғи бундай деди: «Учинчи жуда катта жаҳон урушининг бўлиши муқаррардир. Эҳтимол, бу урушда жуда кўп кишилар ҳалок бўлиб кетар. Аммо бу уруш маълум миллатларга ва инсониятга тааллуқли масалаларнинг ҳал этилишини енгиллаштиради. Бу уруш унчалик ёмон уруш бўлмайди».

Маонинг ворислари ана шу милитаристик эстафетани қабул қилиб олдилар. Улар шундай деб даъво қилишни давом эттирмоқдалар: «...Эртами, кечми уруш бошланиб кетади. Биз рўй берган вазиятда ўз-ўзимизга аниқ ҳисоб беришимиз, уруш қилмоққа тайёр туришимиз ва тез орада кенг кўламдаги уруш бошланишига шай бўлиб туришимиз керак»; «Биз уруш қилишга албатта тайёрланишимиз лозим».

Бу қуруқ гап, қуруқ поэзия ва прозагина эмас, балки реал иш, амалий сиёсат эканлиги жуда хатарлидир.

Хитойда кўп йиллардан буён «урушга тайёргарлик» кампанияси бутун мамлакат миқёсида олиб борилаётганлиги кимга маълум эмас дейсиз. Хитой экономикаси ҳарбий изга солинмоқда, ҳарбий саноатга жуда катта эътибор берилмоқда. Қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи БМТ комиссиясининг докладида ХХРнинг ҳарбий харажатлари ўсиб бораётганлиги кўрсатиб ўтилади: бу харажатлар илгари давлат бюджетининг 16-20 проценти миқдорида белгиланган бўлса, эндиликда бу бюджетнинг 40 процентидан ҳам ошиб кетди. АҚШ, Ғарбий Германия, Япония ва бошқа баъзи капиталистик мамлакатлар ҳарбий-саноат комплексларининг корчалонлари бундан хабардор бўлиб, Хитойга қурол-яроғ ва ҳарбий анжомлар етказиб бериш имкониятлари тўғрисидаги масалани актив муҳокама қилмоқдалар. Бу комплексларнинг корчалонлари ўз мамлакатларининг ҳукмрон доираларига тазйиқ кўрсатиб, ҳарбий соҳада ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида Хитой билан битимлар тузишни талаб этмоқдалар.

Пекиннинг антисовет хуружларидан хурсанд бўлиб, унинг бошқа, ҳақиқатдан ҳам экспансиячилик руҳидаги гапларига эътибор бермаётган ва «совет гегемонизми» га қарши кураш олиб бориш учун Пекин билан бирлашишга шошилаётган арбобларга шундай савол беришни истар эдик: Хитой раҳбарларининг шу хилдаги йўл-йўриқлари кимларга таҳдид қилмоқда ва бундай йўл-йўриқлар кимларга қарши қаратилган?

Чжоу Энь-лай, деб хабар беради Япониянинг «Тюо Корон» журнали, 1973 йилда ХКП партия активининг ёпиқ кенгашларидан бирида Хитойнинг АҚШга нисбатан тутган сиёсатидаги бурилишни Мао Цзэ-дуннинг «душманларга бирин-кетин зарба бериш» ва «икки фронтда кураш олиб борилишига йўл қўймаслик»ка мўлжалланган тактикасига амал қилиш зарур эканлиги билан асослаб берди. Пекин гегемончилари Америка империализмига ва Япония милитаризмига қарши чиқишларни тўхтатиб, АҚШ ёки Японияни асло ўзининг дўстлари деб ҳисобламайдилар. Хитой гегемончилари ҳозир СССРга қарши кураш олиб бориш учун улардан фойдаланмоқчи бўладилар, аммо келгусида имконият топилиши билан ана шу мамлакатларга ҳам зарба бермоқчи бўладилар. Пекиннинг Вашингтонга нисбатан қилаётган найрангларининг асл маъносини, жумладан ХКП Марказий Комитети халқаро алоқалар бўлимининг мудири Гэн Бяо дипломатия академиясини битириб чиқувчилар ҳузурида сўзлаган нутқида очиб берди. «Ҳозирги пайтда АҚШ совет ревизионизмининг таъсирига қарши бизни ҳимоя қилаверсин... Биз пайт келди, деб ҳисоблаган чоғда Сэм тоғага шу гапларни айтамиз: «Марҳамат, энди туёғингизни шиқиллатиб қолинг».

Мао Цзэ-дуннинг Хитойнинг янги раҳбарлиги томонидан Мао танланган асарлари бешинчи томига киритилган айрим асарларида айни шу мақсадлар тўғрисида гап бормаётирми ахир? Пекин раис Маонинг Қўшма Штатлар билан «курашни ҳар холда давом эттириш, бу курашни куч ёрдамида олиб бориш керак, уларнинг позицияларини биринкетин қўлга олиш лозим. Бу эса фурсатни талаб этади», деган гапларини эслатиб ўтгандек бўлади.

Маочиларнинг урушга тайёргарлигини рағбатлантириб, Хитой милитаризмининг қиличи бизга тегмайди, деб соддача фараз қилаётган Ғарб арбоблари Пекиннинг беҳаёлик билан айтаётган ана шу гаплари тўғрисида ўйлаб кўришлари фойдали бўлур эди.

Хитой — ҳозирги пайтда расмий доиралари жаҳон урушини ҳеч ниқобсиз, очиқдан-очиқ мадҳ этаётган жаҳондаги бирдан-бир мамлакат эканлигини эсдан чиқариб бўлмайди. Бунинг устига урушга тайёргарлик кўриш йўли ХХРнинг янги конституциясига дангал ёзиб қўйилган. Аслини олганда, бу ҳужжат ошкора милитаризмнинг ўзига хос манифестидир. Пекиннинг советларга қарши қасамлари бошини айлантириб қўйган кишилар унинг сиёсатига зийраклик билан баҳо беришлари керак. Бу сиёсат аслини олганда барча давлатларнинг манфаатларига зарар етказади, бутун дунёда тинчлик ишига путур етказади.

Хитойнинг экспансионизми қандай мақсадни кўзда тутганлигини ҳаётнинг ўзи ҳам бир неча бор исбот этди. Хитой 1958 йилда Тайвань бўғозида кескин вазиятни вужудга келтирди. Бу эса жаҳон миқёсидаги ҳарбий тўқнашувга олиб келиши мумкин эди. Хитой 1959 йилда ва шундан кейинги йилларда тинчликсевар Ҳиндистонга қарши бир қанча агрессив хуруж қилди. Хитой кейинчалик Бирмадаги ўз одамларининг қўпорувчилик фаолиятини кучайтириб юборди. 60 ва 70-йиллардаги жуда оғир вазиятларнинг ҳаммасида, бу воқеаларнинг қаерда — Яқин Шарқдами, Кариб денгизидами, Африкада ёки жаҳоннинг бошқа районларидами рўй беришидан қатъий назар, Пекин очиқдан-очиқ гиж-гижлаш йўлини тутди.

Бундай сиёсат Хитой раҳбарларининг буюк давлатчилик кибр-ҳавосининг ажралмас қисмидир. Экспансиячилик шу хом ҳаёлни амалга оширишнинг энг асосий воситаси деса бўлади. Пекин Хитой «Ҳеч қачон ўта буюк давлат бўлмайди», «Ҳеч қачон гегемон бўлмайди» деган баёнотлар билан ниқобланмоқда. Аммо Хитой раҳбарларининг бутун фикр-ҳаёли ва ишлари уларнинг бундай баёнотларини чиппакка чиқармоқда. Улар тинчлик ва хавфсизликдан манфаатдор бўлган халқларнинг орзу-умидларини очиқдан-очиқ назар-писанд қилмаётир, ер юзида тинчлик ва хавфсизликни таъминлай оладиган ҳамма нарсаларга қарши чиқмоқдалар. Буни унутиш керак эмас.

II.

Пекин жаҳонни уруш сари бошлаб бориш умумий стратегиясини ўзининг кундалик сиёсатида амалга ошириб келмоқда.

Бу аввало, Пекиннинг кескинликни юмшатишни тинмай қоралаётганлигида ва унга ҳамма воситаларни ишга солиб қаршилик кўрсатаётганлигида намоён бўлмоқда. Хитой раҳбарлари Ғарб давлатларидаги ўнг арбобларни кескинликни юмшатишга қарши активроқ ҳаракат қилишга рағбатлантирмоқда. ГФРдаги реваншчилардан бир гуруҳининг яқинда Хитойга қилган визити вақтида Пекин раҳбарлари «кескинликни юмшатиш — халқлар учун афюндир» деган фикрни уларга сингдиришга уриндилар. ХХР бош министрининг ўринбосари Ли Сяньнянь 7 апрелда Англия консерваторларининг бошлиғини қабул қилиб «Хельсинкидаги кенгашдан кейин жаҳонда кескинлик юмшаган эмас», деб айтди ва капиталистик Ғарбга социалистик мамлакатлар билан конфонтацияда «катта куч ва бирлик» тилади.

Хўш, Пекинга ва унинг Ғарбдаги маслакдошларига кескинликни юмшатишнинг нимаси ёқмади, деб савол беришга тўғри келади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Тулада сўзлаган нутқида бундай деди: «Кескинликни юмшатиш — аввало, «совуқ уруш»га барҳам бериш, давлатлар ўртасида нормал, тўғри муносабатларга ўтиш демакдир. Кескинликни юмшатиш — ихтилофлар ва низоларни куч ёрдамида эмас, дўқ-пўписа ва қурол ўқталиш йўли билан эмас, балки тинч воситалар билан, музокаралар столи атрофида ҳал этишга тайёр бўлиб туриш демакдир. Кескинликни юмшатиш — муайян ишонч ва бир-бирининг қонуний манфаатлари билан ҳисоблаша билиш демакдир».

Афтидан, худди мана шу нарсалар маочиларга маъқул эмас. Хитой раҳбарлари сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий соҳадаги кескинликни юмшатиш билан қўшиб олиб боришга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, қуролсизланишга, ядро қуролини ва оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини тақиқлашга жон-жаҳдлари билан қарши чиқмоқдалар. Ҳатто бунинг устига Пекин ядро давлатлари ва биринчи навбатда СССР билан АҚШ ўртасида муносабатларнинг нормал ривожланишига ҳалақит беришга, шу муносабатларда кескинликни вужудга келтиришга зўр бериб интилмоқда.

Ниҳоят, Хитой раҳбарлари давлатлар ўртасида территория низоларини кучайтириб юборишга уринмоқдалар. Жумладан, улар иккинчи жаҳон уруши оқибатида вужудга келган ва тегишли кўп томонлама ҳамда икки томонлама халқаро шартномалар билан мустаҳкамланган чегараларга қарши чиқаётган реакцион реваншчи кучларни қўллаб-қувватламоқдалар.

Хитой ҳукуматининг ҳозирги замон халқаро муносабатларининг ҳамма асосий масалаларида тутган позицияси ғоят салбий бўлиб, кўпинча иғвогарлик руҳидадир. БМТдаги Хитой делегациясининг фаолияти буни равшан кўрсатиб турибди. БМТда ХХРнинг ҳуқуқи тикланган 1971 йилдан бери бу делегация ялпи тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган бирон-бир конструктив таклифни ўртага қўйган эмас, бирон-бир ижобий ташаббус кўрсатган эмас. ХХР делегацияси Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга ашаддий туҳмат қилиш учун БМТ минбаридан фойдаланиб келмоқда. ХХР делегацияси Пиночет тўдаси ва Жанубий Африка республикаси вакиллари билан биргаликда Совет Иттифоқининг ва бошқа мамлакатларнинг қуролсизланиш бўйича жаҳон конференциясини чақириш тўғрисидаги ташаббусига қарши овоз берди. Хитой делегацияси Яқин Шарқдаги танглики тинч бартараф этишга, ядро қуроли ишлаб чиқариш ва ишлатишни батамом тақиқлашга, оммавий қирғин қуролларининг янги турларини ишлаб чиқаришни тақиқлашга, космосда, денгиз ва дарёлар тубида ядро ва ракета қуролини жойлаштиришни тақиқлашга ва шу сингари таклифларга қарши овоз берди.

Хитой делегациясининг агрессия тушунчасининг таърифи тўғрисида БМТнинг қарор қабул қилишига қарши чиққанлиги, территорияларни куч билан босиб олишга йўл қўймаслик тўғрисида Хавфсизлик кенгашининг резолюциясини қўллаб-қувватламаганлиги Пекин сиёсатининг тинчликсевар сиёсат эканлигини кўрсатадими, ахир.

БМТ Хавфсизлик кенгаши доимий аъзолари бўлган давлатларнинг ҳарбий бюджетини 10 процент миқдорида қисқартириш ва тежаб қолинган маблағнинг бир қисмини ривожланаётган мамлакатларга ёрдам учун беришга ҳам Пекиннинг вакиллари қарши чиқдилар, улар ядро қуролини синаб кўришни ҳамма жойда ва тўла равишда тақиқлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги масалани муҳокама қилишга ҳар хил йўллар билан ҳалақит бермоқдалар. Қуролланиш пойгасини жиловлаш, ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги биронта ҳам халқаро битимга ХХР имзо чеккан эмас.

Осиёдаги барча давлатларнинг коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлаши йўли билан Осиё қитъасида хавфсизликни мустаҳкамлаш, улар ўртасидаги муносабатларда тенглик, суверенитетни, территориал бутунликни ҳурматлаш, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принципларини барқарор қилиш тўғрисида тинчликсевар мамлакатларнинг қилаётган ҳар қандай даъватига Хитой қатъиян қарши чиқмоқда.

Буларнинг ҳаммаси тасодифий эмас. Булар Хитой раҳбарлари олиб бораётган сиёсатнинг моҳиятидан келиб чиқади.

Шундай бир савол туғилади: хўш, Пекиннинг антисоветизм ниқоби остида кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга қарши чиқаётганлиги фақат Совет Иттифоқигагина алоқадорми? Тинчликнинг сақлаб қолинишини ва халқаро ҳамкорликнинг ривожлантирилиши бошқа мамлакатларга, шу жумладан Пекин билан принципсиз антисовет иш олиб боришга жону-жаҳди билан уринаётган мамлакатларга қараганда Совет Иттифоқига кўпроқ наф келтирармикин? Йўқ, асло бундай эмас. Тинчлик ижтимоий тузумидан қатъий назар барча халқлар учун, барча давлатлар учун керак.

Пекиннинг экспансиячилик сиёсати унинг тинч қурилиш йўлидаги ғоят муҳим проблемаларни ҳал қила олишда ўз имкониятларига ишонмаётганлигини кўрсатади. Шу сабабли у уруш туфайли жаҳондаги энг катта давлатлар яксон бўлади, деган ният билан урушни, жаҳон ёнғинини келтириб чиқаришга интилмоқда. Пекин қузғунлари Хитой аҳолисининг кўплиги туфайли у ядро урушидан сал-пал бўлса ҳам омон қолади, деган хом хаёллар билан ўзларига тасалли бермоқдалар.

Бу ёвуз, лекин беҳуда ниятлардир! Маочилар жаҳон термоядро урушини чиқарган тақдирда бу уруш жаҳондаги барча халқларга сон-саноқсиз кулфатлар келтирган, бундан Хитой халқи ҳам четда қолмаган бўлур эди.

Пекиннинг гегемончилик ниятлари сал бўлса ҳам салмоқли моддий базага эга эмаслиги у олиб бораётган сиёсатнинг авантюризмдан иборат эканлигини айниқса яққол кўрсатиб турибди: Хитой экономикаси, унинг индустрияси, унинг қуролли кучлари ҳозирги замон даражасидан жуда орқада эканлиги яхши маълумку, ахир. Шунинг ўзи Пекин раҳбарларининг бошқа халқлар ва давлатларни янги жаҳон уруши гирдобига солиш ва бундан фойдаланиб қолиш йўлидаги жирканч уринишларини янада равшанроқ кўрсатиб турибди.

Шуни қатъият билан таъкидлаб ўтиш керакки, Пекиннинг экспансиячилик сиёсати аввало, Хитой халқининг ўзига зарар етказади. Ҳозирги вақтда Хитой раҳбарлари айтганидек, қишлоқ хўжалигини, саноат, фан ва техникани модернизациялашга, халқнинг турмуш даражасини юксалтиришга қуролланиш пойгаси, қўшни мамлакатларга нисбатан душманчиликни кучайтириш, жаҳон урушини чиқариш йўли билан эмас, балки бошқа мамлакатлар билан, биринчи навбатда социализм мамлакатлари билан тинч яшаш орқали эришиш мумкин.

Хитой халқи худди мана шундан манфаатдордир ва шунга интилмоқда. Хатарли хом ҳаёлларга маҳлиё бўлган Пекин сиёсатдонларининг тинчлик ишига душман бўлган босқинчилик, урушқоқлик ниятлари Хитой халқига ёт нарсадир.

• • •

Мао Цзэ-дун ўрнига келган Хитой раҳбарларининг гаплари ва ишлари КПСС XXV съездида маоизмга берилган принципиал баҳонинг тўғрилиги ва актуаллигини тасдиқлаб турибди. «Кескинликнинг юмшатилишини барбод қилиш, қуролсизланишга йўл қўймаслик, давлатлар ўртасида ишончсизлик ва душманлик туғдириш мақсадида Пекиннинг зўр бериб уринаётганлиги, жаҳон урушини чиқартиришга, ўзи эса мана шу урушдан фойдаланиб қолишга жон-жаҳди билан интилаётганлиги барча тинчликсевар халқлар учун катта ҳавфдир. Пекиннинг бундай сиёсати барча халқларнинг манфаатларига ниҳоят даражада зид сиёсатдир. Уруш оловини ёқувчи бундай сиёсатга биз бундан буён ҳам зарба бераверамиз. Совет давлатининг, социалистик ҳамдўстликнинг, жаҳон коммунистик ҳаракатининг манфаатларини ҳимоя қилаверамиз».

Пекиннинг телбаларча сиёсатига нисбатан бефарқ позиция тутиш, ҳавф-хатарнинг фалокатли даражага етиб боришини кутиб туриш сира кечирилмайдиган хато бўлур эди. Тинчликни эъзозлаган, бунёдкорлик меҳнати билан тинч шуғулланишни истаган ҳамма кишилар, маочи ва бошқа уруш иғвогарларининг ғоят ҳавфли ниятларини фош этиш ва унга барҳам бериш йўлида биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари лозим.

И. АЛЕКСАНДРОВ,
(«Правда», 14 май).

Ахборот

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҒОЛИБЛАР

Қорақалпоғистон автоном республикасида кейинги йилларда рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати кенг авж олди. Ўтган йили тўпланган 11 минг 564 таклифдан 1350 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Булардан 1 миллион 914 минг 200 сўм соф фойда олинди.

Қорақалпоғистон область касаба союзлари президиуми 1976 йилда рационализаторлик ва ихтирочилик ишларида энг яхши кўрсаткичларга эришган ва социалистик мусобақада ғолиб чиққан бир қатор корхона ва муассасаларни мукофотлади. Тахиатош ГРЭСи, Қўнғирот пахта тозалаш заводи биринчи ўринни эгалладилар. Кўчма вимпеллар билан бирга 150 сўмдан пул мукофотлари ҳам қўшиб берилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЮБИЛЕЙ КАНАЛИ

1929 йилда Заврақ адри этагида хашар йўли билан канал казилган эди. Орадан 48 йил ўтгач «Андижанирстрой» трестининг қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи ана шу канални қайта реконструкция қилди.

Канал кенгайтирилиб 3 километр қисмига бетондан «тўн» кийдирилди, 7000 куб метр бетон ётқизилди. Ҳаммаси бўлиб 5000 сўмлик иш бажарилди. Натижада каналнинг сув ўтказиш қуввати 2000 кубдан 7000 кубга ортди. Бу билан Андижон районидаги Киров номли, «Правда» колхози ва Охунбобоев номли совхознинг 6000 гектар майдонида сув таъминоти яхшиланади. Каналнинг кенгайтирилиши Охунбобоев номли совхозга 500 гектар ер очиш имконини беради. Каналга Юбилей канали деб ном берилди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

КАСБ ЭГАЛЛАШМОҚДА

Бухорода янги автодром қурилиб фойдаланишга топширилди. Унинг полигонида ўқув ва машқ мақсадларига қаратилган майдончалар, белгилаб, йўл қоидалари тартиб билан жойлаштирилиб, жиҳозланган. Бу ерда ДОСААФ Бухоро бирлашган техника мактабларининг курсантлари автомобиль бошқаришнинг сир-асрорларини пухта эгаллаб олишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Автодром бир группа ёшларни ўз бағрига олди.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

ҲАВАСКОРЛАР КЎРИГИ

Ҳамид Олимжон номли колхоз боғида Жиззах область қишлоқ бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг область кўриги бўлди. Унда район ва шаҳар, колхоз ва совхоз ҳамда қишлоқ маданият уйи қошидаги 170 коллектив вакиллари қатнашдилар. Кўрик икки кун давом этди, 300 га яқин номер намойиш қилинди.

Кўрикда Октябрь районининг «Чўлқувар» ансамбли, Форишнинг «Чорвадор», Дўстлик районининг «Дўстлик чамани», Ғаллаоролнинг «Олтин бошоқ» ансамбли ҳаваскорларининг чиқишлари юқори баҳоланди.

Октябрь, Фориш ва Дўстлик районининг бадиий ҳаваскорлик коллективлари юқори ўринларни олдилар.

Н. МИРЗАЕВ.

Янги маркалар

СССР Алоқа министрлиги муомалага чиқарган почта миниатюрасида Ф. Э. Дзержинский портрети берилган ҳамда унинг туғилган ва вафот этган йиллари «1877—1926» ёзилган. Марка революция рицари туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб чиқарилган.

«СССР ўсимликлар дунёси» сериясида чиқарилган янги маркалар шиори атроф муҳитни муҳофаза қилишдир. Бешта чиройли миниатюрада Сибирь тоғларининг гуллари тасвирланган.

(ТАСС мухбири).

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ

Москвада аёллар олий лига командаларининг мамлакат чемпионати якунловчи учрашувлари давом этмоқда. ЦСКА командаси Свердловскнинг «Уралочка» волейболчилари билан учрашиб (3:2), муддатидан илгари чемпионатнинг кумуш медалларига сазовор бўлди. Пойтахт динамочилари эса ҳамон биринчиликни эгаллаб туришибди. Учинчи ўринга талабгорлик қилаётган Свердловскнинг «Уралочка» ва Тошкентнинг «Автомобилист» командалари учрашувидан сўнг бронза медалининг кимга насиб қилиши ҳам бироз ойдинлашди. Бу командаларнинг ана шу учрашувида свердловскликлар ғолиб (3:0) келдилар. Зеро, бронза медаллари учун кураш давом этади. Олдинда яна тўрт тур учрашувлари бор.

БОКС

Болгарияда «Олимпия ринги» соврини учун халқаро турнир мусобақалари ўтказилди. Чарм қўлқоп усталари баҳсида иштирок этган андижонлик Анатолий Фидяев 81 килограмм вазнли спортчилар орасида фахрий супанинг юқори поғонасига кўтарилишга муяссар бўлди. Тўрт мамлакат командаси иштирокида ўтган бу турнирда совет боксчилари пешқадамлик қилишди.

ЧИМ ХОККЕЙ

Андижоннинг «Меҳнат» командаси эркаклар олий лига коллективлари ўртасида ўтказилаётган мамлакат чемпионати баҳсларини муваффақиятли давом эттирмоқда. «Меҳнат» хоккейчилари навбатдаги учрашувни Первоуральскнинг «Уральский трубник» командаси билан (2:1) ўтказишди. Мусобақада Олмаотанинг «Динамо» командаси олдинда бормоқда. Андижонликлар ҳам пешқадамлар қаторидан жой олиб туришибди.

ФУТБОЛ

Биринчи лига командалари ўртасида саккизинчи тур учрашувлари ўтказилди. Бу гал Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Москвада маҳаллий «Спартак» футболчилари билан куч синашди. Пахтакорчилар бу гал ҳам очколарни бой бериб қўйишди ...

Урганчдаги В. И Ленин номли тикувчилик фабрикасининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига икки йиллик топшириқни бажариш учун курашмоқдалар. Фабрика коллективи йил охиригача пландан ташқари 1.211 минг сўмлик маҳсулот топшириш учун курашмоқда. Суратда: КПСС аъзоси, смена мастери Е. Эшчонова (ўнгда) ёш ишчилар Ҳ. Юсупова ва Г. Рўзматовалар билан.

К. Отаев фотоси, (ЎзТАГ).

ДУНЁДА ЯГОНА

Пойтахтимиз меҳмонлари

Совет циркида шундай бир ансамбль борки, у ташкил этилган кундан бошлабоқ бутун жаҳон санъат ихлосмандларини ҳаяжонга солиб келади. Унинг томошаларини кўрганлар ноёб миттилар маҳоратидан ҳайратланишсалар, кўрмаганлар эса кўриш иштиёқида тўлқинланадилар. Чунки, ансамбль иштирокчилари митти одамлар, янаям тўғрироғи, лилипутлар! Улар қарийб 30 йилдирки, профессионал санъаткорлар қаторида ижод қилиб келишади.

Ўтган йиллар бу антиқа бадиий коллектив учун ўсиш, улғайиш, камолот даври бўлди. Ансамбль ташкил этилган дастлабки вақтларда унинг иштирокчилари бармоқ билан санарли даражада кам бўлса, кейинроқ уларнинг сафи янада кенгайди. Коллективга Урал ва Сибирдан, Узоқ Шарқ ва Украинадан ва бошқа йирик шаҳарлардан санъатга ихлосманд ижрочилик қобилияти бор бўлган кичик одамлар келиб қўшилишди. Ансамблнинг янада дадилроқ ижод қилишида, қатнашчилар сонининг кўпайиб боришида мамлакат бўйлаб қилинган гастролларнинг аҳамияти катта бўлди.

«Лилипутлар киножази» программаси митти санъаткорларга шуҳрат келтирди. Томошабинлар улар ижросида кинолардан севиб қолган қаҳрамонлари Зорро, Чарли Чаплин, Мэри Пикфорд, Франческу Гаал ва бошқалар билан учрашдилар. Кичик артистларнинг ашула ва рақслари, ҳажвий номерлари санъатчилар ва кенг жамоатчилик эътиборини тортди. Шуниси характерлики, В. П. Чкалов, С. Я. Маршак каби машҳур кишилар лилипутларнинг яқин маслаҳатгўйи ва дўсти эди. Коллектив архивида шу кунгача мўъжазгина бир хат авайлаб сақланиб келинади. Мана ўша хат: «Менинг қадрдон дўстларим! Соғлиғим ёмонлашгани туфайли сизлар билан қайта учрашолмаганимга ачинаман. Илк учрашувимиз менда унутилмас таассурот қолдирган. Ижодларингизда улкан зафарлар тилайман. Сизларнинг ажойиб қўшиқ ва куйларингиз ҳамма вақт қувноқ ва жарангдор бўлаверсин. Қўлларингизни қаттиқ қисиб, сизнинг Н. Островский».

Ансамбль репертуарида болалар учун мўлжалланган номерлар ҳам анчагина. «Ажойиботлар мамлакатида» «Янглиш саҳифалар», «Совғали хат» каби қўшиқ ва рақслар ўзининг беғуборлиги, қувноқлиги ва ажиб жозибаси билан мафтун қиладир. Ижодкорлар худди шу ва яна бошқа бир қатор репертуар намуналари учун Бутуниттифоқ цирк санъати кўригида махсус диплом билан тақдирланганлар.

М. Вержбицкая, П. Мешеряков, ака-ука Конопатскийлар, В. Волжинлар эндиликда лилипутлар ансамблининг ветеранлари ҳисобланади. Улар бугунги кунда ўзларининг бой профессионал маҳоратларини истеъдодли шогирдларига ўргатмоқдалар, ҳозир ансамблда навқирон хонанда, созанда ва рақкосалар кўпчиликни ташкил этади.

Ансамблнинг муваффақиятли фаолиятида режиссёрлар Ш. Шахет, А. Арнольд, Е. Гершуни, рассомлар С. Мамдель, Т. Бруни, Б. Эрдманларнинг хизмати катта бўлмоқда. В. Масс, Е. Ценин каби ёзувчилар, А. Островский, С. Кац, В. Рубашевский сингари композиторлар коллективнинг энг яқин дўстларидандир. Уларнинг чуқур мазмунли асарлари, оҳангдор куйлари атайлаб ёзилганлиги учун ҳам томошабинлар диққатини тортмоқда, ижрочилар маҳоратининг турли қирраларини намоён қилмоқда.

Дунёда ягона бўлган ансамбль айни шу кунларда Тошкентда ўз гастролларини муваффақиятли давом эттирмоқда. Москва цирки усталари составида бу ерга ташриф буюрган митти санъаткорларнинг репертуари рангбаранг. Томошабинларда айниқса Л. Гасин, И. Санников, С. Подалко, Я. Керцман, И. Забияколар ижро этаётган «Соябонлар», «Қўрғошин солдат», «Стюардесса» рақслари, «Катюша», «Яхши да, яхши», «Булбул қўшиғи» қўшиқлари илиқ таассурот қолдирмоқда.

Москва миниатюра театрининг машҳур актёри ва режиссёри Михаил Самойлович Качуринер ташкил этган ансамблга зафарлар тилаймиз.

Н. УБАЙДУЛЛАЕВА,
Ш. МИРҲАБИБОВ.

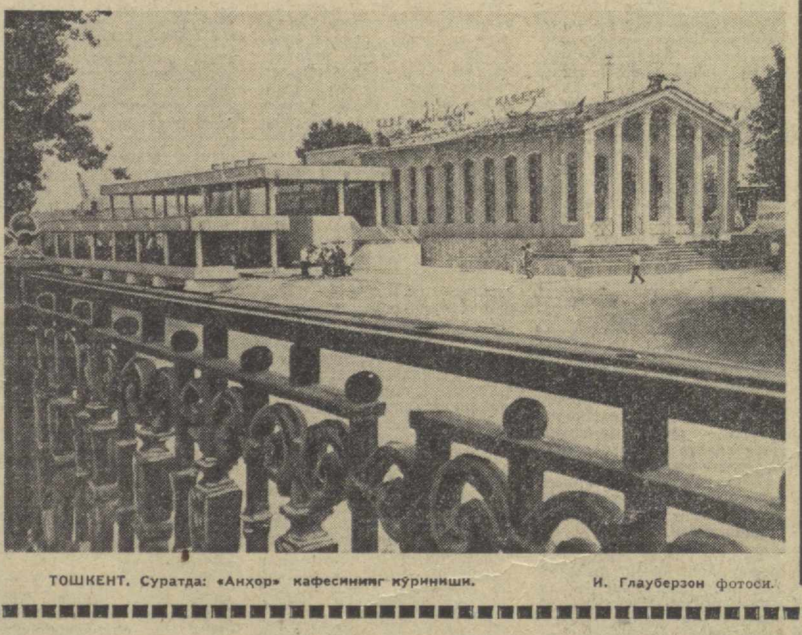

ТОШКЕНТ. Суратда: «Анҳор» кафесининг кўриниши. И. Глауберзон фотоси.

Халқ талантлари

ҚЎШИҚЛАР ҚАНОТИДА

Куйни севмайдиган, қўшиқ тинглашни истамайдиган одам бормикин? У кимнинг қалбини тўлқинга солмаган, кимнинг дилига олов ёқмаган. У ошён қилмаган қалб, у туғён солмаган кўнгил бўлмаса керак. Шу боисдан ҳам қўшиқ, куй шайдолари бор, шу боисдан ҳам куй бор, ғазал бор, қўшиқ бор.

Ана Сир тўлқинлари, соҳил шабадалари билан бирга борлиққа яна куй, қўшиқ таралмоқда. Шарқ кечасининг аллақандай сирли пардалари ичра майин сингиб бораётган фусункор қўшиқнинг авжи аста-секин кўтарилиб, бора-бора бутун борлиқни чулғаб олгандай, уйқу оғушида мудраган табиат гўё тирилгандай бўлади.

— Ана, Сарвар куйлаяпти, — дейди ҳамроҳимиз.

— Ҳа, Сарварнинг овози бу.

Тўғри, Сарвар қўшиқ айтаётган эди.

Биз Сарвар Чинмирзаев билан ўтган йили пахта терими пайтида танишган эдик. Тикроқ гавдали, буғдойранг юзли, очиқ чеҳрали бу йигит биринчи кўришдаёқ ёқимли табиати билан кишини ўзига ром этади. У ўзини ўқитувчи деб таништирди. Дарҳақиқат 1964—1969 йилларда Тошкентдаги республика рус тили ва адабиёти институтида таҳсил олиб, уни муваффақиятли битиргач, ўз она қишлоғига — Ворошилов районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози территориясига жойлашган Жданов номли 16-мактабга ишга келди. Бу ерда у ўша йиллардан буён юқори синфларда рус тили ва адабиётидан дарс бериб келмоқда.

— Биз ҳурматли ўқитувчимизнинг жонкуярлигидан ғоятда миннатдормиз, — дейишади мактабни битириб кетган шогирдлари, — чунки рус тилини пухта эгаллашимизда Сарвар аканинг меҳнатлари бизга кўп сингди.

Санъаткорлик Сарварнинг иккинчи истеъдоди ҳисобланади. Бу сирли олам уни жуда-жуда ёшлигидаёқ ўзига мафтун этган экан. У жуда ёшлигидан қўлига соз олди, ўзи севган қўшиқларни хиргойи қилди. Ундаги бу қобилиятни сезган Сирдарё районидаги музика мактабининг директори Усмонжон Бердиев йигитчага алоҳида эътибор билан қаради. Шу-шу бўлди-ю, Сарвар турли-туман кечаларда ва маросимларда иштирок этиб, ўзининг янгроқ овози билан кўпчилик эътиборини торта бошлади.

— Олий ўқув юртида ўқиб юрган кезларимда ҳам санъатни унутмадим, — дейди Сарвар, — ўқиш билан бир қаторда куй, қўшиқ ўргандим.

Дарҳақиқат у институт бадиий ҳаваскорлик тўгарагида фаол иштирок этди. Институтлараро ўтказилган ёш талантлар республика конкурсида қаторасига икки марта ғолиб чиқиб, фахрий дипломлар билан тақдирланди. Кейинчалик ҳам ёш санъаткорларнинг беллашувида иштирок этиб, совринли ўринларни эгаллашга муваффақ бўлди.

Ҳозирги кунда ҳам унинг сози қўлида, қўшиқ ва куй шайдоларини хушнуд этиб, улар қалбига олам-олам қувонч бағишламоқда. Навоий, Машраб, Муқимий ғазаллари, рус, ўзбек, тожик халқ қўшиқлари, совет авторларининг ажойиб асарлари унинг репертуаридан мустаҳкам ўрин олган. Унинг ўзи ҳам бир неча ғазалларга куй басталаб, бу ўринда ҳам анча муваффақиятга эришган.

Сарвар ўзининг иккинчи истеъдоди билан ҳам эл-юртга хизмат қилмоқда. Бўш кезларида у пахтакорлар, чорвадорлар ҳузурида бўлади, дала шийпонларида қўшиқ, куй шайдолари билан учрашади, колхоз ва совхозлар клубларининг саҳналарида туриб дилрабо қўшиқлари билан кенг меҳнат аҳлини ҳурсанд қилади. Унинг бу хизмати ўз ҳамқишлоқларига, Ворошилов район меҳнаткашларига, навқирон Сирдарё области аҳлига манзур бўлмоқда. Унинг ҳар бир саҳнага чиқиши зўр қувонч билан, қарсаклар билан тақдирланади. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, ҳозирда эса пенсионер Чинмирза Назаровнинг ва халқ маорифи аълочиси, моҳир педагог Зекия Абдуллаеванинг фарзандлари Сарвар Чинмирзаевнинг ҳам педагог, ҳам санъаткор сифатида халққа чин қалбдан хизмат қилаётганлиги чиндан ҳам ибратли.

Халқ ичидан етишиб чиққан чин талант соҳибларининг сафи тағин ҳам кенгаяверсин.

Яҳё ТЎХТАЕВ.

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 19 майда чиқади).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ
НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ЧУСТ СТАДИОНИДА
18 май соат 18.00 да
НАМАНГАН ОБЛАСТЬ УЧҚУРҒОН СТАДИОНИДА
20 май соат 18.00 да
НАМАНГАН ОБЛАСТЬ КОСОНСОЙ СТАДИОНИДА
22 май соат 15.00 ва 19.30 да
НАМАНГАН ШАҲАР, А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЁЗГИ ТЕАТР БИНОСИДА
24 май соат 18.00 да
АНДИЖОН ОБЛАСТЬ МОСКВА РАЙОН СТАДИОНИДА
27 май соат 18.00 да
АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ХУЖАОБОД СТАДИОНИДА
30 май соат 18.00 да
АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ИЗБОСКАН СТАДИОНИДА
5 июнь соат 18.00 да
АНДИЖОН ШАҲАР СТАДИОНИДА

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ИШТИРОКИДА

«САНЪАТ БАЙРАМЛАРИ»НИ ЎТКАЗАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Шоир СУЛТОНБЕК ҚУҚОНБЕКОВ;
Ўзбекистон ССР халқ артисти, бастакор МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ;
БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КУРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР:
ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ШАРИФ СУЛТОНОВ, ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА;
Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖУРАЕВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Моҳичеҳра НУРМУҲАМЕДОВА, Дилором ҚАЮМОВА, Нодира АҲМЕДОВА, Тошпўлат ДУСТБЕКОВ, Ғулом ЁҚУБОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Карима УЗОҚОВА, Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САЛОҲИДИН ТУХТАСИНОВ.
Концертнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти АЮБ ҚОДИРОВ.
Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҒУЛОМ ТОЖИАЪЛОЕВ ва МАВЖУДА ХОЛДОРОВА олиб борадилар.
Билетлар сотилмоқда.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/V да Оққуш кўли, 18/V да Севги тумори, 19/V да Чио-Чио-Сан.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/V Уйланиш, 18/V Кўрмайин босдим тиконни.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 18/V да Туркман қизи, 19/V да Йиллар ўтиб.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Биз бир-биримизни шундай севардик... (катта зал), Зита ва Гита (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Улган одам тарихи — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18, 20.00, 21.30), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Зорронинг улкан саргузашти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16.00), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎЗБЕКИСТОН АКУШЕРЛИК ВА ГИНЕКОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
бўлимларнинг катта илмий ходимлари: акушерлик (2 ўрин), перинатология, эндокринология (медицина фанлари кандидати).
кичик илмий ходимлар: ташкилий—методика бўлими, перинатология бўлими (3), патоморфология группаси;
акушерлик ва гинекология бўйича (4) клиник ординатурага.
КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-69, Қорасарой кўчаси, 272-уй.

●

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги
ЎРТА ОСИЁ ГЕОЛОГИЯ ВА МИНЕРАЛ ХОМ АШЁСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САНГИМС)
секторлар ва бўлимлар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
раҳбар: разведка методикаси;
катта илмий ходимлар: фойдали қазилмалар геологияси (3 ўрин), фойдали қазилмаларни бойитиш ва уларнинг химиявий технологияси;
кичик илмий ходимлар: фойдали қазилмалар геологияси (5), фойдали қазилмаларни бойитиш ва уларнинг химиявий технологияси (2).
КОНКУРС МУДДАТИ — 4 ИЮНГАЧА.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Т. Шевченко кўчаси, 15-уй, илмий секретарга.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги
РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
ТАЪЛИМ РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛМАЙДИГАН МАКТАБЛАР УЧУН
рус тили ва адабиёти ихтисоси бўйича
СИРТҚИ БЎЛИМГА
1977—1978 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: таълим рус тилида олиб борилмайдиган мактабни битирганлар учун — худди шу типдаги мактаблар программаси ҳажмида — РУС ТИЛИ ва АДАБИЁТИ (оғзаки ва ёзма), СССР ТАРИХИ, ЧЕТ ТИЛИ, таълим рус тилида олиб бориладиган мактабларни битирган кишилар учун — РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (оғзаки ва ёзма), СССР ТАРИХИ, ЧЕТ ТИЛИ.
Сиртқи бўлимга ёши чекланмаган ҳолда йигит-қизлар, ўрта таълимни тугатган, танлаган ихтисослиги бўйича ишлаётганлар, мактаб ўқитувчилари, тарбиячилар, пионервожатийлар, ҳунар-техника билим юртларининг ўқитувчилари, ёшларни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш билан боғлиқ бўлган бошқа ходимлар ва шунингдек Совет Армияси сафларида бурчини адо этиб запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар қабул қилинадилар.
АРИЗАЛАР — 31 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 1 ИЮНДАН 20 ИЮНГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.
МАШҒУЛОТЛАР — 25 ИЮНДАН БОШЛАНАДИ.
Қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилинади: ректор номига ёзилган ариза, олий ўқув юртига кириш учун характеристика, ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (асл нусхаси), (286-формали медицина справкаси), 4 та фотосурат (3х4 см.), муассаса тасдиқлаган меҳнат дафтарчасидан кўчирма.
Паспорт, ҳарбий билет ёки гувоҳнома шахсан кўрсатилади.
Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Литературная кўчаси, 4-уй (ГУМдан 35-автобусда, «Рус тили ва адабиёти институти» бекатигача борилади).

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг
РЕСПУБЛИКА МУЗИКА ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИ МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
21 май соат 12.00 да
мактабни битирганлар билан
АНЪАНАВИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ
Учрашув мактаб-интернатнинг биносида ўтказилади.

Ўзбекистон касаба союзларининг республика Совети ва касаба союзларининг республика комитетлари коллективлари қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзининг Республика комитети раиси М. Р. Раззоқовга рафиқаси Жонибек РАЗЗОҚОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Абадий барҳаётлар (фильм-спектакль). 15.00 — Кинопрограмма. 15.55 — Жаҳон бўйлаб, Австралия 16.20 — М. Стельмах ижоди 17.05 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 17.40 — Фильм-концерт. 18.00 — Ёшлар адреслари. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Инсон ва қонун. 20.20 — Халқ ижоди 21.05 — К. Симонов. «Солдат мемуарлари». 22.00 — «Вақт». 22.30 — Сизнинг фикрингизча. 23.35 — Спорт программаси. 00.05 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Киноальманах. 11.20 — Мультфильм. 11.30 — Табиатшунослик. 11.50 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Инқироз (бадиий фильм, 1-серия). 18.20 — Пионер дружиналарининг телевизион кўриги. 18.50 — Зарбдор меҳнатимиз — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. 19.20 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Шеърият кечаси. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Бувайда район «Табассум» ашула ва рақс ансамбли ижро этади. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Пахта ва сув. 22.45 — Инқироз (бадиий фильм, 2-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Москва таътиллари (Телеспектакль 1-қисм). 20.05 — Ўқитувчи экрани. 20.35 — Янгиликлар. 20.55 — Балетлардан саҳналар. 21.25 — Назарий механика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг оммавий қўшиқлари. 9.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 11.15 — «Депутат ва ҳаёт». 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Ем-хашак етиштиришни кўпайтирайлик. 13.30 — СССР халқ артисти Д. Гнатюк ва «Мрия» ансамбли ижро этади. 14.00 — Ғўза парваришини сифатли ўтказайлик. 16.10 — «Адабиёт ва ҳаёт». 19.00 — Ўнинчи беш йиллик йилномаси. 19.20 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.25 — Қорақалпоқ куйлари. 21.00 — Музикали драмалардан ариялар. 22.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Халқаро мавзуларда концерт. 22.40 — М. Қориев. «Ямоқчининг мероси». Ҳикоя. 23.15 — Лирик концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 • ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142
Р. 01402. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 114.